

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

**НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР**

ПРЕЗ ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2011 год.

Съдържание:

№	Глава	Страница
1	Приходи и произведена продукция	2
2	Разходи	5
3	Финансови резултати	7
4	Осигуровки и данъци	7
5	Балансови показатели	8
6	Парични потоци	13
7	Основни икономически показатели за финансов анализ	14
8	Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати	18
9	Основен капитал	21
10	Персонал, производителност и заплащане	22
11	Професионално обучение и повишаване на квалификацията	25
12	Подържане на здравословни и безопасни условия на труд	26
13	Екология и опазване на околната среда	29
14	Инвестиционна дейност	29
15	Качество на произвежданата продукция	30
16	Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред	31
17	Кредитна експозиция и прехвърляне/цедиране на вземанията на банката	32
18	Дейност в областта на научните изследвания и проучвания	34
19	Движение на акциите	34
20	Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон	35
21	Годишни общи събрания на акционерите	37
22	Развитие на дружеството през последните години, негативно влияние на световната икономическа криза и антикризисна програма	39
23	Предвиждано развитие на предприятието през 2012 година	45
24	SWOT анализ	52
25	Предвиждано развитие на предприятието през периода 2012г. – 2020г.	54
26	Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	57
27	Заключение	61

Настоящият доклад обхваща дейността на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД, гр. Радомир през 2011 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от продажби на технологични отпадъци, приходи от наеми, приходи от продажби на неоперативни ДМА и материали и други приходи. Липсват финансови приходи. По същество всички приходи са брутния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период **приходи** са в размер на **6 927 хил. лева**. В резултат на положителните тенденции през 2011-та година, свързани с очаквания край на икономическата криза и „отлепянето от дъното”, тези приходи са с 57% по-големи спрямо предходната година и се разпределят по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	6 277	90,6%
Други приходи, в това число:	650	9,4%
▶ Приходи от продажби на материали	78	1,1%
▶ Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	14	0,2%
▶ Приходи от наеми	129	1,9%
▶ Приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци	412	5,9%
▶ Други приходи	17	0,2%
Приходи от финансирания	0	0,0%
Финансови приходи	0	0,0%
Общо приходи	6 927	100,0%

Приходите от продажби на продукция формират преобладаващата част от общия размер на приходите – над 90%. Тези приходи от промишлена продукция са 2,6 пъти по-големи от размера им през предходната година. Нарастването е в следствие на положителните тенденции, свързани с края на икономическата криза, която засегна особено силно производството на инвестиционно оборудване. Увеличението на поръчките беше тенденция до есента на 2011 година.

Основните видове произведени изделия по клиенти са посочени в таблицата по-долу.

№ по ред	Клиенти	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относи- телен дял
1	"КЦМ" АД - Пловдив	Възли за Велц пещ Ф 3,1 x 41м. за цветната металургия	2 110	33,61%
2	"Бесттехника" ЕООД (за Консорциум NUKEM - GNB DSF Kozloduy Part Nukem Technologies)	Технологично оборудване за Склад за сухо съхранение на отработено ядрено гориво в АЕЦ Козлодуй	1 125	17,92%
3	"Радомир метал индъстрийз" АД	Оборудване за черната металургия и корпуси на трошачки за рудодобива	542	8,63%
4	DAL MAKINA - Турция	Зъбен венец и зъбно колело за задвижване на циментова мелница	395	6,29%
5	"Ваптекс" ЕООД	Възли за водни турбини за водноелектрически централи	322	5,13%
6	"Бесттехника" ЕООД (за Агрополихим АД)	Възли за поточна линия (Сепаратор V-103, Сепаратор V-104, корона, бандаж)	225	3,58%
7	"Бесттехника Струма" АД (за CFE Technology GmbH)	Възли за промишлени вентилационни системи	206	3,28%
8	Staal Intermediairs Hagestein bv	Възли за металургично предприятие	176	2,80%
9	"Мак Комерс" ООД	Зъбен венец и шина кружна за промишлени цели	129	2,06%
10	"Комбинат за цветни метали" АД, Пловдив	Котел за рафиниране на олово, 300т., 2 броя	124	1,98%
11	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	Изработка на детайли за преса за заваряване	112	1,78%
12	"Бесттехника- Струма" АД (за различни клиенти)	Изработка трошачко-мелещо оборудване, оборудване за енергетиката и промишлено оборудване	94	1,50%
13	"Проджеко България" АД	Изработка на оборудване и термообработка на детайли	94	1,50%

№ по ред	Клиенти	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относи- телен дял
14	"Бесттехника Струма" АД (за "Интермашин-екс" ООД)	Питател, грайфер и трошачно-мелещо оборудване	93	1,48%
15	"Бесттехника Струма" АД (за "Мекамиди България" ЕООД)	Възли за водни турбини за водоелектрически централи	80	1,27%
16	Danieli Italia SPA	Оборудване за черната металургия	59	0,94%
17	"ВАП Хидро" ЕООД	Вал за водна турбина	54	0,86%
18	MBS BUSINESS LTD	Оборудване за черната металургия	48	0,76%
19	"Бесттехника Струма" АД (за SIAT nv -GABON)	Задвижващи валове и зъбни колела	44	0,70%
20	"МСМ-55" ООД	Задвижващо зъбно колело и задвижващи валове за промишлени цели	33	0,53%
21	"София Мед" АД	Възли за цветната металургия	31	0,49%
22	KHS Service O&H	Венец зъбен 4733,21 x 70	26	0,41%
23	"Енергоремонт - Кресна" АД	Изработка на зъбни колела и механообработка на детайли	22	0,35%
24	"ВОЛТА-С" ООД	Изработка на детайли за машини	20	0,32%
25	"Бесттехника Струма" АД (за "Асарел Медет" АД)	Електрохидравличен грайфер 0,4 куб.м.	16	0,25%
26	"Златна Панега Цимент" АД	Възли за циментова пещ	15	0,24%
27	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	82	1,31%
ВСИЧКО			6 277	100,0%

Близо една трета от произведената и експедирана продукция през 2011 година е предназначена за чуждестранни клиенти.

2. Разходи

Разходите през разглеждания период са в размер на **13 829 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за материали, заплати, осигуровки, външни услуги и амортизации, пряко свързани с дейността. Значителен е размерът на разходите за лихви, както и на разходите от обезценки на материални запаси и разходите по отписани ДМА поради прекратени лизингови договори.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през 2011 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за сировини и материали	2 998	21,7%
Разходи за външни услуги	541	3,9%
Разходи за амортизации	4 152	30,0%
Разходи за заплати и възнаграждения	2 602	18,8%
Разходи за осигуровки	422	3,1%
Други разходи, в това число:	1 386	10,0%
► Съдебни такси и други юридически разходи	108	0,8%
► Разходи за командироеки	9	0,1%
► Еднократни (алтернативни) данъци	8	0,1%
► Представителни разходи	1	0,0%
► Акт за брак	40	0,3%
► Обезценка на вземания 32 МСС	58	0,4%
► Обезценка на материални запаси	501	3,6%
► Разходи по отписани ДМА поради прекратени лизингови договори	515	3,7%
► Такси по цесия	140	1,0%
► Други разходи	6	0,0%
Суми с корективен характер, в това число:	471	3,4%
► Балансова стойност на продадени активи	18	0,1%
► Изменение на запасите от продукция и незавършило производство	453	3,3%
► Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин (Капитализирани разходи за активи)	0	0,0%
Финансови разходи, в това число:	1 257	9,1%
► Разходи за лихви	1 255	9,1%
► Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	0,0%
► Банкови такси и комисационни	2	0,0%
Общо разходи	13 829	100,0%

Основните видове разходи бележат нарастване в сравнение с предходната година, в следствие на очертаващото се подобрение на производствената дейност. Разходите, свързани с персонала са по-големи, тъй като през първото полугодие на предходната година ненормените работници и служители работеха на 4 часа дневно. Увеличението на разходите за материали и външни услуги е свързано с нарастването на производство.

Следва отново да се обърне внимание на разходите за амортизации. В резултат на преоценката на машините и съоръженията, извършена към 30.06.2009 година, разходите за амортизации след тази дата нарастват с 245 хил. лева месечно. През октомври 2011 година бяха отписани 6 броя производствени машини и съоръжения, придобити на лизинг. Договорите за лизинг бяха прекратени и собствеността на съответните ДМА беше прехвърлена на лизингодателя. Отчетната им стойност е 2 263 хил. лева, а месечният размер на начисляваните амортизации е 4 хил. лева. С тази сума, респективно, намаляха месечните амортизационни начисления от октомври 2011 година, включително.

Разходите по отписани дълготрайни материални активи поради прекратени лизингови договори са в размер на 515 хил. лева. Обезценени са материални запаси с 501 хил. лева. Обезценени са вземания с 58 хил. лева. Бракувани са материални активи за 40 хил. лева. 140 хил. лева са разходите по цедираните вземания. 108 хил. лева са разходите за съдебни такси, дела и други аналогични.

Начислените разходи за лихви през 2011 година са 1 255 хил. лева. Начисляват се лихви по ползваните банкови кредити от „ОББ“ АД, върху обединените и разсрочени публични задължения, по действащите лизингови договори и върху задължения към доставчици.

При влагането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на „средно претеглена цена“ за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за „Бесттехника ТМ–Радомир“ ПАД са приети 390 хиляди нормочаса. Изработените през отчетния период 61,6 хиляди нормочаса съответстват на 15,8% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности е 2,3 пъти по-лошо отколкото през цялата 2009-та година, но се подобрява 1,75 пъти в сравнение с предходната 2010 година.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно, търговско и данъчно законодателство. Като публично дружество, „Бесттехника ТМ–Радомир“ прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 6 927 хил. лева и разходи 13 892 хил. лева се получава **счетоводна загуба** в размер на **-6 902 хил. лева.**

След преобразуването на счетоводната печалба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула.** На тази база **корпоративен данък не се дължи.**

Балансовата загуба е равна на счетоводната такава от -6 902 хил. лева.

4. Осигуровки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС не е превеждан редовно и в срок. За цялата 2011 година начисленият данък върху продажбите е 1 070 хил. лв. Начисленият ДДС за покупките е 606 хил. лв. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 59 хил. лева. ДДС за внасяне в началото на годината е 157 хил. лева. В края на 2011 година натрупаното ДДС за внасяне е в размер на 607 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 657 хил. лева. Реално през годината са платени и прихванати 130 хил. лева. През отчетния период задълженията към социалното осигуряване нараснаха с 527 хил. лева спрямо 31.12.2010 година и към 31.12.2011 година същите са в размер на 3 503 хил. лева. По-голямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. декември 2011 година, както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през 2011 година подоходен данък е в общ размер на 201 хил. лв. Като вземем предвид 947 хил. лв., дължими в края на 2010 година, към 31.12.2011 година дължимият такъв е 1 148 хил. лева.

През 2011 година са начислявани редовно **единократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 8 хил. лева. Към 31.12.2011 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 37 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 31.12.2011 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	147 017	87,8%
• земи (терени)	215	0,1%
• сгради и конструкции	16 148	9,6%
• машини и оборудване	122 959	73,4%
• съоръжения	4 561	2,7%
• транспортни средства	66	0,0%
• други дълготрайни материални активи	12	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на DMA	3 056	1,8%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	7	0,0%
Материални запаси, в това число:	13 615	8,1%
• материали	3 799	2,3%
• продукция	2 613	1,6%
• стоки	3 519	2,1%
• незавършено производство	3 684	2,2%
Краткосрочни вземания, в това число:	6 770	4,0%
• вземания от клиенти	1 021	0,6%
• вземания от свързани предприятия	4 287	2,6%
• предоставени аванси на доставчици	1 102	0,7%
• съдебни и присъдени вземания	24	
• данъци за възстановяване	11	
• други краткосрочни вземания	325	0,2%
Парични средства	10	0,0%
Разходи за бъдещи периоди (нетекущи лихви по лизингови договори)	53	0,0%
Сума на Актива	167 472	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 162 687 хил. лева в края на 2011 година и намалява с 2 263 хил. лева спрямо началото на годината. Причината за това намаление е, че през октомври 2011 година бяха отписани 6 броя производствени машини и съоръжения, придобити на лизинг. Договорите за лизинг бяха прекратени и собствеността на съответните DMA беше прехвърлена на лизингодателя. И в настоящия доклад припомняме, че високата стойност на DMA е в резултат на извършената към 30.06.2009 год. преоценка по пазарна стойност. Общото увеличение в следствие на тази преоценка беше със

128 552 хил. лева, в това число 124 986 хил. лева машини и оборудване и 3 566 лева съоръжения.

Набраното изхабяване към 31.12.2011 година е 18 726 хил. лева. Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 31.12.2011 година е 143 961 хил. лева.

През 2011 година отчетната стойност на ДМА нараства с 2 хил. лева поради новопридобит преносим компютър и намалява с отчетната стойност на отписаните лизингови машини и с отчетната стойност на продадени машини и съоръжения.

От дълготрайните материални активи, след преоценката през 2009 година и след прекратяването на договорите за лизинг на ДМА, с най-голяма стойност са:

- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 131 585 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 122 959 хил. лева.
- Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 25 276 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 16 148 хил. лева;

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 7 хил. лева и се формират, както следва:

- 3 420 лева - акционерно участие с 1 459 акции (номинална стойност 7 295 лева) в „МЕТЕКО“ АД, гр. София. Същите представляват 5,26 % от капитала на дружеството.

Общото събрание на акционерите, проведено на 12.05.2011 г., ~~намали двойно~~ капитала на „МЕТЕКО“ АД чрез намаляване на номиналната стойност на една акция от 10 лв. на 5 лв.

Проведеното на 15.08.2011 г. извънредно общо събрание на акционерите първо намалява капитала от 116 800 лв. с 1955 лв. чрез обезсилване на 391 собствени акции. Следващата стъпка е увеличаване на капитала с 42 000 лв. чрез емитиране на 8400 нови акции. Последните са придобити от трима акционери в дружеството. Като цяло, акциите от 23 360 първо се намаляват с обезсилените 391 акциите, после се увеличават с новоемитираните 8 400 акции и стават общо 31 369 акции.

Проведеното на 22.12.2011 г. извънредно общо събрание на акционерите намалява капитала от 156 845 лв., формиран от 31 369 акции с номинал 5,00 лв., с 18 240 лв., формирани от 3 648 с номинал 5,00 лв., чрез обезсилване на същите 3 648 собствени акции на дружеството. След обезсилването на акциите капиталът на „МЕТЕКО“ АД става 138 605 лв., формиран от 27 721 акции с номинал 5,00 лв.

- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 31.12.2011 год. са в размер на 13 615 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 3 799 хил. лева. Намалели са с 1 768 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 613 хил. лева. Същата намалява с 247 хил. лева в сравнение с 31.12.2010 година;

- Незавършено производство - 3 684 хил. лева. Намалява с 206 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 3 890 хил. лева;
 - Стоките са в размер на 3 519 хил. лева и размерът им намалява само с 14 хил. лева през годината.
- Наблюдава се намаление общо на материалните запаси спрямо края на 2010 година с 1 861 хил. лева.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 31.12.2011 год. са в размер на 6 770 хил. лева, са намаляли с 2 065 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти и доставчици – 1 021 хил. лева;
- Вземания от свързани предприятия – 4 287 хил. лева;
- Предоставени аванси на доставчици – 1 102 хил. лева;
- Съдебни и присъдени вземания - 24 хил. лева. Не променят размера си от началото на годината;
- Данъци за възстановяване – 11 хил. лева. Не променят размера си от началото на годината;
- Други краткосрочни вземания – 325 хил. лева. Същите намаляват с 362 хил. лева от началото на годината. Формират се изцяло като вземания от подотчетни лица.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 31.12.2011 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	12 290	7,3%
Резерви	117 547	70,2%
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	115 606	69,0%
• общи резерви	1 547	0,9%
• други резерви	394	0,2%
Финансов резултат, в това число:	-6 674	-4,0%
• неразпределена печалба от минали години	228	0,1%
• непокрита загуба от минали години	0	0,0%
• текуща печалба/загуба	-6 902	-4,1%
Нетекущи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	20 025	12,0%
• задължения по търговски заеми (ЗУНК)	171	0,1%
• пасиви по отсрочени данъци	12 390	7,4%
• други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)	7 464	4,5%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	24 284	14,5%
• задължения към финансово предприятия (лизинг)	63	0,0%

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
• задължения към доставчици	3 007	1,8%
• задължения към свързани предприятия	642	0,4%
• получени аванси от клиенти	1 423	0,8%
• задължения към персонала	3 362	2,0%
• задължения към осигурителни предприятия	3 503	2,1%
• данъчни задължения	2 498	1,5%
• други краткосрочни задължения	740	0,4%
Други текущи пасиви (прехвърлено/цедирано вземане от "ОББ" АД на "Еврометал" ООД)	9 046	5,4%
Приходи за бъдещи периоди	0	0,0%
Сума на Пасива	167 472	100,0%

Като цяло **собственият капитал** на дружеството към 31.12.2011 г. е в размер на 123 163 хил. лв. спрямо 130 065 хил.lv. в началото на периода. Той намалява с 6 902 хил. лева в края на отчетния период, в резултат на отчетената загуба.

От съществено значение е промяната на акционерния капитал. Той нараства седем пъти, след вписането в Търговския регистър на решението, взето на проведеното на 24.06.2011 година годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД.

Увеличаването на капитала се извърши със собствени средства, представляващи част от средствата във фонд "Резервен", която надхвърля определения в закона и устава минимум по реда на чл.246, ал.4 от Търговския закон. Това увеличение стана чрез издаване на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев всяка. Новите акции се разпределят между акционерите бесплатно и съразмерно на участието в капитала до момента като право да участват в процедурата имат всички, които са вписани в книгата на акционерите на "Централен депозитар" до 14 дни след провеждането на общото събрание. Равносметката от изменението на капитала е, че срещу една притежавана ценна книга всеки акционер получи по шест нови акции от увеличението на капитала.

Резервите са на стойност 117 547 хил. лева, като намаляват със 17 504 хил. лева в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 г. преоценка са 115 606 х. лв.
- Общите резерви са 1 547 хил. лева срещу 19 071 хил. лева в началото на годината. Намалението е предимно за сметка на увеличения акционерен капитал, обяснено по-горе, както и покриването на загубата от предходната година в размер на 6 990 хил. лева.
- Другите резерви са 394 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години, до 2009 година включително, и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения не променят размера си през годината и към 31.12.2011 год. са 20 025 хил. лева.

- Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;
 - Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лева;
 - Останалите 12 390 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА.

Краткосрочни задължения

Задълженията към "ОББ" АД, които бяха по договорените кредитна линия и инвестиционен кредит в размер на 7 136 хил. лева вече не съществуват, поради извършеното на 07.10.2011 година цедиране на вземането в полза на „Еврометал“ ООД - Перник.

Задълженията към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства намаляха от 2 290 хил. лева в началото на годината на 63 хил. лева към 31.12.2011 година. Причината е, че през октомври 2011 година бяха отписани 6 броя производствени машини и съоръжения, придобити на лизинг. Договорите за лизинг бяха прекратени, собствеността на съответните ДМА беше прехвърлена на лизингодателя и задълженията към него намаляха с 2 227 хил. лева.

Задълженията към доставчици и клиенти и свързани предприятия през деветмесечието намаляват от 9 638 хил. лева към 31.12.2010 год. на 5 072 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 007 хил. лева спрямо 4 554 хил. лева в края на 2010 година;
- Получени аванси от клиенти - 1 423 хил. лева спрямо 2 544 хил. лева в края на 2010 година;
- Задължения към свързани предприятия - 642 хил. лева, спрямо 2 540 хил. лева в края на 2010 година. Размерът им към 31.12.2011 година се формира от:
 - › Задължения по доставки - 361 хил. лева, като размерът им се запазва спрямо края на 2010 година;
 - › Задължения по получени аванси от клиенти, свързани предприятия - 281 хил. лева спрямо 2 179 хил. лева в края на 2010 година.

Задълженията към персонала са в размер на 3 362 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец декември 2011 год. (нетна сума) - 149 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2011-та, 2010-та и 2009-та години – 2 901 хил.. лева;
- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
 - Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 84 хил. лева;
 - Провизирани обезщетения при пенсиониране - 144 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 31.12.2011 год. са 3 503 хил. лева, включително начислените върху заплатите за декември 2011 година, които не са с настъпил падеж.

Данъчните задължения от началото на годината нарастваха с 524 хил. лева и към 31.12.2011 год. същите са 2 498 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 1 148 хил. лева;
- Лихви по данъчно ревизионен акт - 690 хил. лева;
- Данък добавена стойност за внасяне - 607 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 37 хил. лева.
- Други данъци - 16 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 740 хил. лева се формират от:

- Лихви по ЗУНК - 286 хил. лева;
- Лихви по договори за лизинг - 195 хил. лева;
- Лихви по разсрочени задължения към държавата - 45 хил. лева;
- Лихви по местни данъци и такси - 16 хил. лева;
- Задължения по лизингови такси - 74 хил. лева;
- Други кредитори - 124 хил. лева;

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през 2011 година

Налични парични средства в началото на периода	37 хил. лв
Парични постъпления през периода	6 424 хил. лв
Парични плащания през периода	6 451 хил. лв
Налични парични средства в края на периода	10 хил. лв

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток:

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	6 401	99,64%
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	23	0,36%
Всичко постъпления	6 424	100,0%

Плащания

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи.

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток:

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	4 861	75,35%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	1 458	22,60%
Други плащания за оперативна дейност	128	1,98%
Покупка на дълготрайни активи	2	0,03%
Платени лихви, такси, комисионни по заеми	0	0,00%
Други финансови плащания	2	0,03%
Всичко плащания	6 451	100,00%

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

A. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

a) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$К_{рпп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{-6\ 902}{6\ 927} = -0,996$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$К_{рск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{-6\ 902}{123\ 163} = -0,056$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$К_{рп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{-6\ 902}{44\ 309} = -0,156$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$К_{ка} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{-6\ 902}{167\ 472} = -0,041$$

Коефициентите на рентабилност се изчисляват обикновено на годишна база за пълен отчетен период и съгласно изискванията на икономическата теория следва да бъдат със стойност не по-малка от 0,05 за добре работещо предприятие. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби се подобрява 1,6 пъти спрямо 2010 година. Останалите три коефициента на рентабилност през 2011 година запазват приблизително равнището си от предходната година.

Б. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

a) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ep} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{6\ 927}{13\ 829} = 0,501$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{ep} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{13\ 829}{6\ 927} = 1,996$$

Коефициентите на ефективност се подобряват 1,3 пъти спрямо тези от 2010 година, когато бяха съответно 0,378 и 2,644. Коефициентът на ефективност на приходите от обичайната дейност следва да бъде със стойност не по-голяма от 0,95 според икономическите изисквания за добре работещо предприятие.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

a) Коефициент на обща ликвидност

$$K_{ol} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{20\ 448}{24\ 284} = 0,84$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{bl} = \frac{\text{Краткоср. взем.} + \text{Краткоср. инвест.} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{6\ 780}{24\ 284} = 0,28$$

в) Коефициент на независима ликвидност

$$K_{nll} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{10}{24\ 284} = 0,0004$$

г) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$Кал = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{10}{24\ 284} = 0,0004$$

Коефициентът на обща ликвидност е доста по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. За предприятие от тежкото машиностроене може да се приеме норматив 1,00 поради дългия производствен цикъл и необходимостта от привлечен капитал. Този коефициент се влошава с около 5% спрямо равнището от 2010 год., когато е със стойност 0,89.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,32. Към 31.12.2011 год. същият става на 0,28, т. е. влошаването е с 12 на сто.

Коефициентите на незабавна и абсолютна ликвидност в нашия случай не са достатъчно показателни.

Г. Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите.

a) Коефициент на платежоспособност

$$К_{плс} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{123\ 163}{44\ 309} = 2,780$$

б) Коефициент на задължнялост

$$K_3 = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{44\ 309}{123\ 163} = 0,360$$

Получените коефициенти почти запазват равнището си от 2010 год., когато са съответно 2,709 и 0,369. Коефициентът на платежоспособност следва да бъде със стойност не по-малка от 0,5 съгласно икономическата теория.

Д. Показатели за обрачаемост на материалните запаси

Показателите за обрачаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

a) Времетраене на един оборот в дни

$$Веод = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}} = \frac{15\ 015 \times 360}{6\ 927} = 780 \text{ дни}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Този показател е неблагоприятен за предприятието, но се подобрява значително в сравнение с предходната година, когато времето за един оборот е 2 292 дни.

От друга страна, следва да се има предвид, че дългият производствен цикъл е обективно обусловен от характера на продукцията, а от там и обръщаемостта на материалните запаси е малка.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

$$\text{БО}_{\text{мз}} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}} = \frac{6\,927}{15\,015} = 0,46$$

Този показател характеризира обръщаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен, но се подобрява 2,9 пъти спрямо предходната година, когато същият е 0,16.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите от продажби на продукция.

$$\text{З}_{\text{мз}} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}} = \frac{15\,015}{6\,927} = 2,17$$

Показателят се подобрява значително в сравнение с предходната година, когато е равен на 6,37.

E. Показатели за маржове на база печалба на различни етапи.

Показателите за маржове на база печалба отразяват съотношението на различните видове печалба към различните видове приходи.

a) EBITDA марж

EBITDA представлява печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (изключват се финансовите приходи и разходи)

$$K_{ebitda} = \frac{\text{Печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации}}{\text{Приходи от продажби}} = \frac{-936}{6\,927} = -13,5\%$$

За да е ефективно едно дружество и да може да реализира относително добра възвръщаемост, този показател би следвало да бъде не по-малък от 25%.

б) EBT марж

EBT представлява печалбата от цялата дейност, преди облагането с данъци

$$K_{ebt} = \frac{\text{Печалба от цялата дейност, преди облагането с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-6\,902}{6\,927} = -99,6\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 5%.

в) EAT марж

EAT представлява печалбата от цялата дейност, след облагането ѝ с данъци

$$K_{eat} = \frac{\text{Печалба, след облагане с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-6\,902}{6\,927} = -99,6\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 4,5%.

Горните показатели се подобряват спрямо предходната 2010-та година, но остават значително по-неблагоприятни спрямо 2009-та година.

8. Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати

В настоящата глава се дава обяснение на икономическото състояние на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД към 31.12.2011 година.

8.1. Изменение на вземанията

№ по ред	Показатели	хил. лева		
		31.12.2010г.	31.12.2011г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
1	Вземания от клиенти и от доставчици	4 120	2 123	-1 997
1.1.	Вземания от клиенти	2 652	1 021	-1 631
1.2.	Предоставени аванси на доставчици	1 468	1 102	-366
2	Вземания от свързани предприятия	3 993	4 287	294
2.1.	Вземания от свързани предприятия	3 993	4 287	294
2.2.	Предоставени аванси на свързани предприятия	0	0	0
I.	Общо вземания по търговски взаимоотношения (р.1+р.2)	8 113	6 410	-1 703
I.1.	Вземания по търговски взаимоотношения	6 645	5 308	-1 337
I.2.	Предоставени аванси по търговски взаимоотношения	1 468	1 102	-366

Вземанията на дружеството от клиенти намаляват с 1 631 хил. лева, а предоставените аванси на доставчици намаляват с 366 хил. лева. Вземанията от свързани предприятия нарастват с 294 хил. лева. Като цяло, вземанията по търговски взаимоотношения намаляват с 1 703 хил. лева от началото на годината.

8.2. Изменение на задълженията

№ по ред	Показатели	хил. лева		
		31.12.2010г.	31.12.2011г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
11	Задълженията към доставчици и клиенти	7 098	4 430	-2 668
11.1.	Задължения към доставчици	4 554	3 007	-1 547
11.2.	Получени аванси от клиенти	2 544	1 423	-1 121
12	Задълженията към свързани предприятия	2 540	642	-1 898
12.1.	Задълженията към свързани предприятия	361	361	0
12.2.	Получени аванси от свързани предприятия	2 179	281	-1 898
II.	Общо задължения по търговски взаимоотношения (р.11+р.12)	9 638	5 072	-4 566
II.1.	Задължения по търговски взаимоотношения	4 915	3 368	-1 547
II.2.	Получени аванси по търговски взаимоотношения	4 723	1 704	-3 019

От горната таблица се вижда, че задълженията по търговски взаимоотношения намаляват с 4 566 хил. лева и стават 5 072 хил. лева, срещу 9 638 хил. лева в началото на годината. Срещу тези задължения в актива на баланса стои продукция на различни етапи от производствения цикъл като материали, незавършено производство и готови изделия за експедиране. Тези три компонента са в общ размер на 10 096 хил. лева.

Именно продължителността на производствения цикъл в дружеството обуславя големите размери както на материалните запаси, така и на стоящите срещу тях задължения към търговски контрагенти:

➤ Разработване на конструктивната и технологична документация и доставка на основни материали. На този етап съответстват предимно наличните материали на склад. В края на периода те са 3 799 хил. лева. От тях следва да извадим обездвижените материални запаси, които са около 1,0 млн. лева. Остават около 2 800 хил. лева, ангажирани в подготвителния етап от производствения цикъл;

➤ Вторият етап е основен и включва самия производствен процес: от разкрояването на стоманените профили, през механообработката и заварочно-монтажните дейности, до антикорозионната обработка и боядисването. На този етап съответства незавършеното производство. В края на периода същото е в размер на 3 684 хил. лева;

➤ Последният етап е свързан с подготовката на изделията за експедиция – транспортна опаковка и изчакване в склад готова продукция на транспорта. В стойностно изражение този етап се равнява на 2 613 хил. лева готова продукция.

Като цяло, производственият цикъл е ангажиран около 9,1 млн. лева към 31.12.2011 година. Сумата включва предимно направените разходи по спрените от клиенти поръчки в резултат на кризата. Не се включват обездвижените материални запаси.

8.3 Загуба

В края на 2011 година дружеството отчита загуба в размер на -6 902 хил. лева. За предходната 2010 година имаме загуба от -6 990 хил. лева.

Основната причина за загубата е намалялото производство в резултат на световната икономическа криза. На второ място са спрените от клиентите поръчки, поради замразяване на инвестиционните обекти от крайните клиенти. Това води до блокиране на оборотни средства под формата на материални запаси. Третата причина е дългия производствен цикъл на преобладаващата част от изделията. В процеса на производствената дейност (посочените в горната точка три етапа) тези изделия се отчитат само със своята производствена себестойност. Тя включва преките разходи за материали и труд + общопроизводствените разходи. При формирането на цената участват още административните разходи, финансовите разходи и печалбата. Вземайки предвид и тази група финансови елементи, формиращи продажната цена, следва срещу ангажираните в производството 9,1 млн. лева (включително спрените поръчки), да бъдат получени около 14,0 млн. лева от готова продукция, което би довело до намаляване на балансовата загуба до размер от около -2,0 млн. лева.

Изключително важна причина за негативния краен финансов резултат е рестриктивната политика на обслужващата ни банка. Има се предвид отказът на

ОББ да издава банкови гаранции на дружеството ни. На 12-ти февруари 2010 година беше подписан договор с Атомстройекспорт за производство на два броя транспортни шлюзove на стойност 8,2 млн. евро, предназначени за АЕЦ. Съгласно условията на договора, клиентът ни извършва авансово плащане срещу издадена банкова гаранция. ОББ продължава да отказва издаването на такава гаранция, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материалите и започване на производството.

9. Основен капитал

Брой регистрирани акции - 12 290 348

Брой платени акции - 12 290 348

Номинална стойност на една акция - 1 лев

Права, преференции и ограничения - Няма особености

Ограничения при разпределението на дивидентите и увеличаването на капитала - няма ограничения.

Няма изкупени собствени акции. Няма акции, държани от дъщерни или асоциирани предприятия.

От съществено значение е промяната на акционерния капитал. Той нараства седем пъти, след вписането в Търговския регистър на решението, взето на проведеното на 24.06.2011 година годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

Увеличаването на капитала се извърши със собствени средства, представляващи част от средствата във фонд "Резервен", която надхвърля определения в закона и устава минимум по реда на чл.246, ал.4 от Търговския закон. Това увеличение стана чрез издаване на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев всяка. Новите акции се разпределят между акционерите безплатно и съразмерно на участието в капитала до момента. Равносметката от изменението на капитала е, че срещу една притежавана ценна книга всеки акционер получи по шест нови акции от увеличението на капитала.

Разпределението на собствеността на акциите към края на 2011 година е посочено в следващата таблица.

Акционери	Брой акции	Дял в %
“Бесттехника и Ко” ООД, гр. София	9 712 486	79,03%
ЕТ “Денис-Елена Коцева”, гр. София	595 000	4,84%
„Галакси Пропърти Груп” ООД	441 042	3,59%
“Първа инвестиционна банка” АД	102 158	0,83%
“Би Ес Ей Джи” ЕООД	35 000	0,28%
“Магис-М” ЕООД, гр. София	30 303	0,25%
Други юридически лица	3 171	0,03%
Индивидуални акционери	1 371 188	11,16%
Всичко	12 290 348	100,00%

Пазарната цена на една акция, среднопретеглено за второто полугодие на 2011 година, е 0,56 лева. Преди увеличението на капитала, пазарната цена на една акция, среднопретеглено за първо полугодие на 2011 година, беше 3,14 лева. Като цяло за 2011-та година среднопретеглената цена е 0,85 лв. за една акция.

10. Персонал, производителност и заплащане

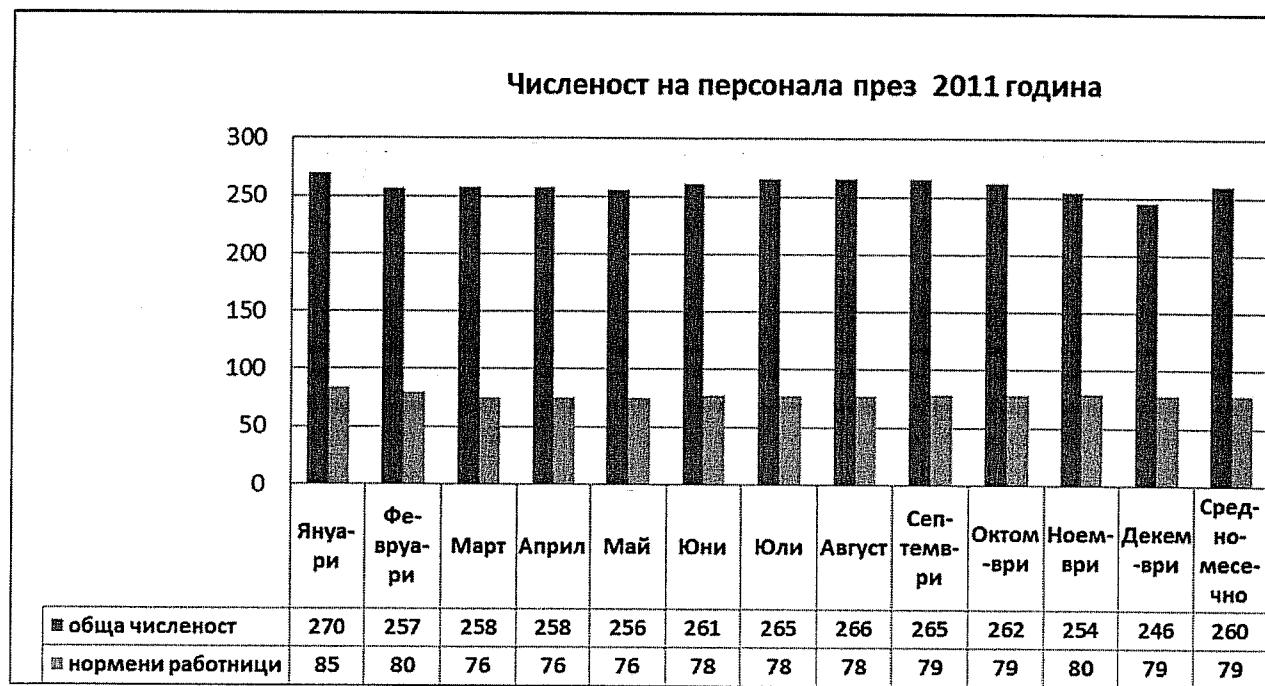
10.1. Численост на персонала

Средносписъчният брой на персонала за цялата 2011 година е 260 человека, от които 79 основни производствени работници, работещи на трудови норми. Спрямо средносписъчния брой на персонала за предходната 2010 година същият е намалял с 35 человека.

Като цяло движението на персонала през цялата 2011 год. е посочено в долната таблица.

Категория персонал	Численост на 01.01.2011г.	Постъпили през годината	Напуснали през годината	Численост на 31.12.2011г.	Средносписъчен състав
Основни нормени работници	97	10	20	87	79
Ненормен персонал	190	15	39	166	181
Персонал - общо	287	25	59	253	260

Изменението на числеността по месеци е дадено на следващата графика.

От посочените данни се вижда, че числеността на персонала намалява през първо тримесечие, през второ и трето тримесечие бележи увеличение, през четвърто тримесечие отново намаляда и в края на годината достига 246 души. При основните производствени работници числеността намалява до 76 души през м.май, в следващите месеци се наблюдава увеличение и достига 79 броя в края на годината.

Разпределението на напусналите по причини е дадено в долната таблица:

Основание за прекратяване на трудовия договор	Брой
По молба на лицата - чл. 325, т. 1 от КТ	13
Прекратяване на договор със срок на изпитване – чл.71, ал.1 от КТ	1
По молба на лицата с предизвестие - чл. 327, ал.1, т. 2 от КТ	35
Съкращение в щата – чл.328, ал.1, т.2 от КТ	5
Смърт на лицето - чл. 325, т. 11 от КТ	1
Дисциплинарно уволнение - чл. 330 от КТ	4
ВСИЧКО	59

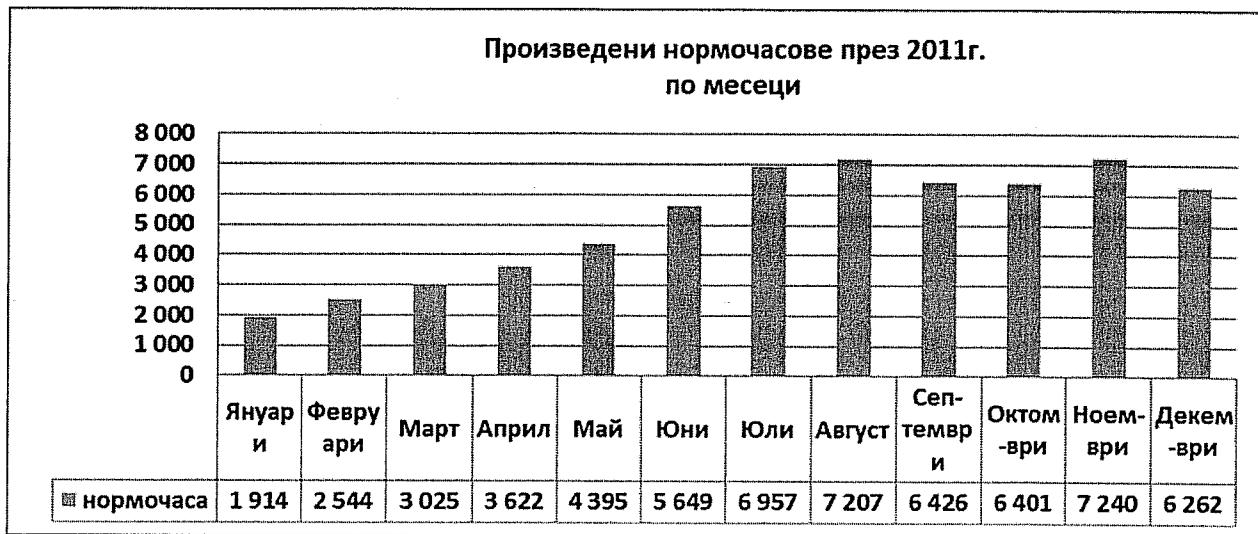
10.2. Производство в нормочасове

Изработените нормочасове за цялата 2011 година са 62 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 5 137 нормочаса. От тях 4 835 н/ч (94,1%) са по клиентски поръчки, а 302н/ч (5,9%) са отчетени по различни видове вътрешни поръчки.

Изработените нормочасове за предходната 2010 година са 35 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 2 937 нормочаса. От тях 2 630 н/ч (89,5%) са по клиентски поръчки, а 307н/ч (10,5%) са отчетени по различни видове вътрешни поръчки.

Изчислено на годишна база има увеличение на произведените нормочасове със 75%.

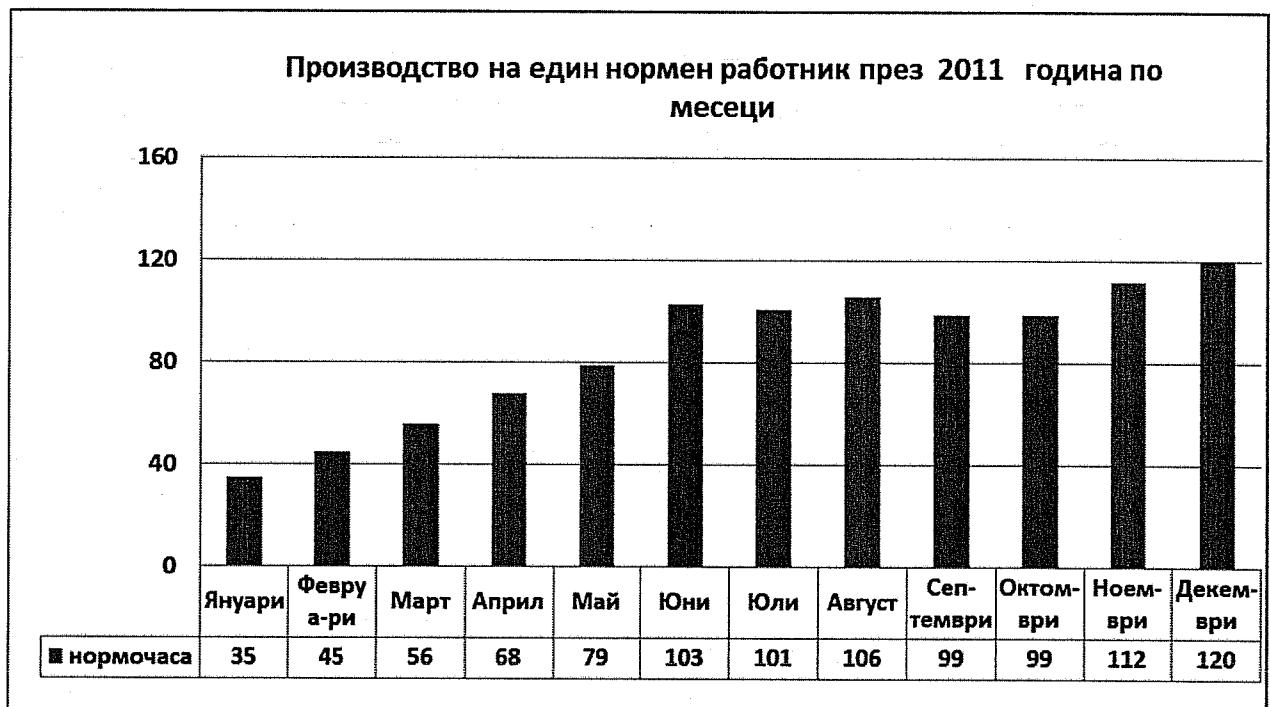
Изработените нормочасове през отделните месеци са посочени по-долу.

10.3. Производителност

Произведените нормочасове от един действително работил нормен работник са 85 н/ч средномесечно за цялата 2011 година.

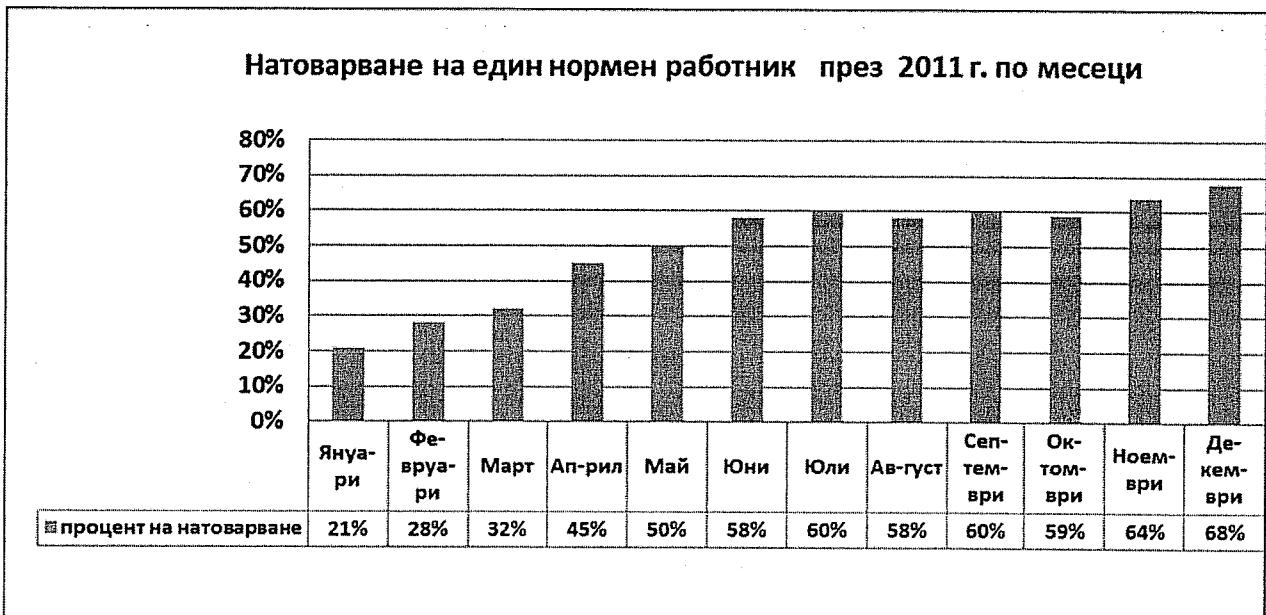
В графиката по-долу са посочени произведените н/ч от един работник по месеци.

Този показател се е увеличил в сравнение с 2010 година, през която произведените нормочасове от един присъствен работник са средномесечно 47 нормочаса.

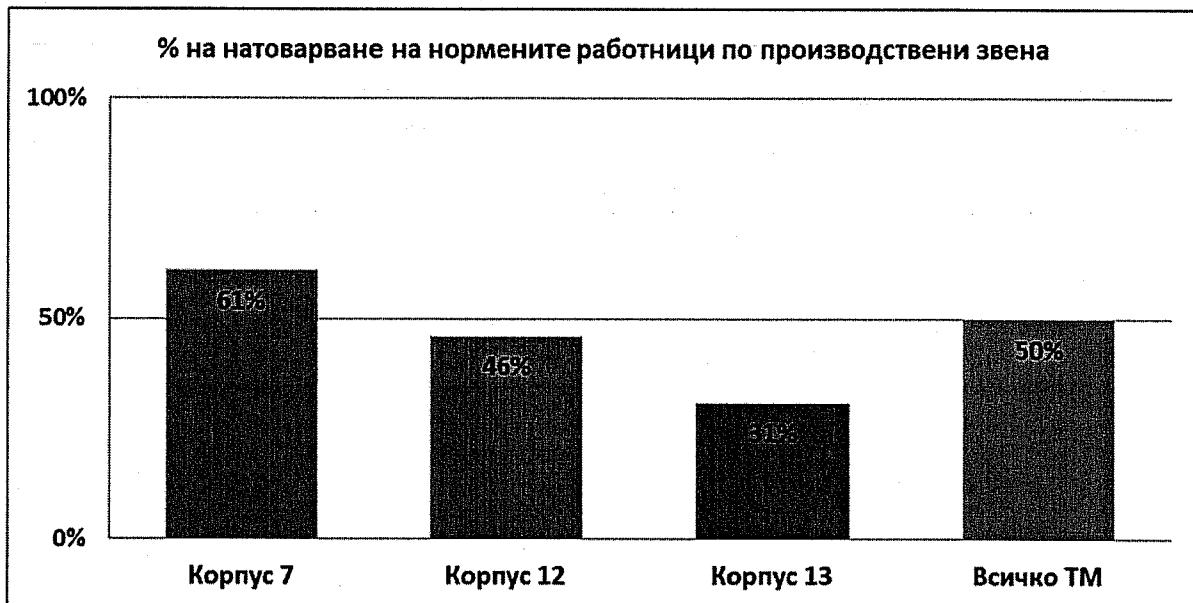
Използваемостта на работното време на основните нормени работници е 50%, изчислена като съотношение между отработените нормочасове и присъствените човекочасове.

На следващата графиката е посочено натоварването в % на нормените работници по месеци.

На долната графика е показано натоварването в процент по производствени корпуси и звена през 2011 година. Наблюдава се увеличение на натоварването в сравнение с 2010 година :

- при механообработващите дейности в Корпус- 7 с 22%
- при заваръчно-монтажните дейности в Корпус-12 с 25%;
- при механообработващите дейности в Корпус -13 с 11%.

10.4. Заплащане

През 2011 година средната заплата е 728 лева. През 2010 година същата е 549 лева. Увеличението на средната работна заплата е в резултат на обвързаността ѝ с произведените нормочасове.

11. Професионално обучение и повишаване на квалификацията

Добрата квалификация, като водещ фактор за производителността и ефективността на работниците и служителите, остава важен приоритет в политиката по управление на човешките ресурси в дружеството в условията на икономическа криза.

През февруари 2011 година бе започнат курс за придобиване на правоспособност за машинист на мостови и козлови кранове над 40 тона. В курса за машинист на мостови и козлови кранове над 40 тона взеха участие 10 работника от фирмата и 3 външни лица. През м. април 2011 год. бе проведен изпит и всички успешно завършиха курса и придобиха свидетелство за правоспособност за упражняване на професия машинист на мостови и козлови кранове над 40 т.

През м.март 2011 год. на външно лице бе проведен изпит по практика за подмяна на свидетелство за правоспособност по заваряване „Заварчик на ъглови шевове – метод МАГ” и „Заварчик на тръби – метод РЕДЗ”.

През юли 2011 г. бе организирано обучение чрез обзорни лекции и самоподготовка по Наредбата за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ на лицето Александър Георгиев Костадинов – шлосер в К 12.

Подадени бяха 9 молби за участие в курс за краунисти на мостови и козлови кранове до 40 тона. Три от тях са на работници от фирмата, а другите 6 на външни лица. От 11.07.2011 г. до 14.10.2011 г. бе проведен курс за краунисти на мостови и козлови кранове до 40 т. Осем от тях се явиха на изпит и успешно го изкараха и придобиха свидетелства за правоспособност за упражняване на професия машинист на мостови и козлови кранове до 40 т.

През октомври 2011 г. и декември 2011 г. бяха организирани курсове чрез индивидуално обучение на шлосери от К12 за придобиване степен на правоспособност по заваряване „Заварчик на ъглови шевове” – метод МАГ.

Крайната цел на провежданите квалификационни мероприятия е работниците и служителите да бъдат по-добре подгответи и мотивирани за да се осигурява производството на висококачествена и високотехнологична продукция.

12. Подържане на здравословни и безопасни условия на труд

За осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в „Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД се съблудават действащите нормативни изисквания и регулярно се провеждат: начален инструктаж; инструктаж на работното място; периодичен инструктаж. При смяна на технологичен процес и при отсъствие от работа повече от 45 дни, независимо от причините, допълнително се провежда извънреден инструктаж.

През 2011 година в дружеството са започнали работа 32 работника, които са преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място. От началото на годината до края на ноември 2011 год. е проведен начален инструктаж на 68 външни посетители представители на 8 фирми, които са посетили производствените корпуси или работили на територията на „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД.

В дружеството са утвърдени правила и изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд. На работниците регулярно се осигуряват лични предпазни средства, съобразени с характера на извършваната от тях дейност.

Изгответи са инструкции по техника на безопасност и охрана на труда и са поставени на работните места в цеховете. Поддържа се регистър на трудовите злополуки. Ежемесечно се проверяват преносимите ел.инструменти, като проверките се отразяват в дневници.

В производствените корпуси са поставени телефонни номера на Инспекция по труда - Перник с цел изпращане на съобщения за възникнали злополуки и аварии.

В дружеството е осигурено обслужване на работниците и служителите от служба по трудова медицина “Интермед Консулт” ЕООД – гр. София. През м. април 2011 год. бе подписан нов анекс за продължаване срока на обслужване по трудова медицина от “Интермед Консулт” ЕООД – гр. София.

В началото на 2011 година с протоколи са определени работни места подходящи за трудоустройстване на лица с намалена трудоспособност на основание чл.315, ал.1 от КТ, работни места подходящи за хора с увреждания на основание Закона за интеграция на хората с увреждания, чл.27, ал.1 и работни места забранени за жени до 35 години.

През м. януари 2011 г. бе актуализиран плана за привеждане в готовност на аварийно–възстановителния отряд и дейността му по предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи. Актуализиран е списъка на личния състав на аварийно–възстановителен отряд в „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД.

През м. март 2011 година, съгласно изискванията на чл.281 от Кодекса на труда и чл.73/1/, т.3 и чл.10, ал.1 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ДВ бр. 34/2004 год.), бе проведено обучение за квалификационна група за електробезопасност при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V от кооперация “ЕЛОТ” – гр.София на лицата, които обслужват и ръководят работи в тях.

През м. май бе проведено практическо занятие в изпълнение на чл.251, ал.2 от Наредба № 7/1999 година за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Съгласно изискванията на Наредба № РД – 07-2 от 16.12.2009 година за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд бяха определени със заповеди видовете инструктажи по здраве и безопасност при работа, които ще се провеждат в Дружеството и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

Със заповед бяха определени лицата, които ще се обучават по безопасност и здраве при работа съгласно чл.2, ал.2, т.2 от Наредба №РД – 07-2 за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД–07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

През м. юни бе съставена Декларация по чл.15, ал.1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и представена в Дирекция „Инспекция по труда – София“, отдел Перник – гр. Перник.

Съставен е график за провеждане на обучение на работниците през 2011 година по „Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения“, „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ“ и „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане“.

През м.април 2011 год. на персонала от звено Електро в „Енергийно стопанство“ бе проведено обучение и изпит за квалификационна група съгласно изискванията на Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби и топлофикационни централи и по електрически мрежи.

В газово стопанство през м.април бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, за съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ, а през м. май по Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане.

През м. юни и юли 2011 год. бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения на работниците от К 12, К 7 , К 13 и ДМА.

През м.юли 2011 г. бе проведено обучение и проверка на знанията по безопасност на труда при експлоатация на ел.уреби и съоръжения съгласно „Правилника за безопасност при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи” за придобиване на квалификационна група на ел.технически персонал и не ел.технически персонал.

През м. сентяември 2011 год. бе проведено обучение за разширяване знанията по безопасност и здраве при работа на длъжностни лица, които ръководят и управляват трудовите процеси, провеждат инструктажи по безопасност и здраве при работа и представители на Комитета по условия на труд съгласно Наредба РД -07-02 от 2009 г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

През м.октомври 2011 г бе проведено обучение и проверка на знанията по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения на работниците от склад „Метали” и склад „Комплектация”.

През м. ноември 2011 год. бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за безопасна експлоатация на преносните разпределителни газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ на отговорниците на отоплителни с природен газ за автогенни нужди /газови подгреватели/ в Корпус 7, Корпус 12 и Корпус 13.

През м. декември 2011 г. бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения за кранистите на мостови и козлови кранове в К 7, К 12, К13 и ДМА.

През м. декември 2011 год. на шлосерите и ел.монтажорите от ДМА бе проведено обучение за подкранови работници по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения.

През м. октомври 2011 г. бяха направени профилактични прегледи на електро персонала и на кранисти на мостови и козлови кранове.

За 2011 год. има оформени и регистрирани 20 битови злополуки. Контузийте са предимно на горен или долн крайник или попадане на чуждо тяло в окото. През м.август 2011 год. има регистрирана трудова злополука по чл.55 , ал.2 на работник от К 7.

През м.декември 2011 год. бяха направени замервания по ел.безопасност контур „ фаза –защитен проводник” в Корпус 7 и Корпус 12 от фирма „Елот” – гр. София.

13. Екология и опазване на околната среда

В дружеството се води дневник за отпадъците, в който всеки месец се записват дали са генериирани /изкарани/ от цеховете отпадъци: стружки и изрезки от черни метали; опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества; филтърни материали, кърпи за изтриване; смесени битови отпадъци; оловни акумулаторни батерии; смазочни и масла за зъбни предавки; флуоресцентни тръби.

През март 2011 г. в РИОСВ – Перник бе представено писмо за употребените през 2010 год. сировини, материали и продукти съдържащи органични разтворители и те не превишават съответните долни прагови стойности за консумация на разтворителите. За 2011 год. не е необходимо да се представя План за управление на разтворителите, съгласно чл.2, ал.2 от Наредба №7 от 21.10.2003 год. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения изпускати в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

През март 2011 година в Регионалната инспекция по околната среда и водите, във връзка с изискванията на Наредба № 9 от 28.09.2004 год., чл.10, са изпратени 7 броя годишни отчети за образувани производствени или опасни отпадъци.

Има склучен договор между дружеството и „Радомир Метал Индъстрийз“ АД за приемане, отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

Има склучен договор с „Балбок инженеринг“ АД – гр. София за предаване и приемане за обезвреждане на опасни отпадъци.

През м.октомври бе изпратена справка за използваните химически вещества през 2010 год. в РИОСВ – гр. Перник.

14. Инвестиционна дейност

През 2011 година отчетната стойност на дълготрайните материални активи нараства само с 2 хил. лева в резултат на извършени инвестиционни разходи (закупен е един преносим компютър). Разходи за придобиване и ликвидация на активи по стопански начин не са извършвани, но размерът им нараства поради преосчетоводяване на 101 хил. лева такива разходи, свързани с изграждането на Корпус 10. В резултат на извършено отписване на дълготрайни материални активи (машини и съоръжения), отчетната им стойност намалява с 2 265 хил. лева през 2011 година. Общо (отписани и придобити ДМА) отчетната стойност на дълготрайните активи намалява с 2 263 хил. лева.

По своята същност, извършваните в дружеството инвестиционни разходи представляват както новопридобити ДМА (на лизинг и новозакупени), така също и основни ремонти, модернизация и реконструкция, които увеличават отчетната (първоначална) стойност на машините, оборудването и сградите.

Салдото в края на 2011 година на разходите за придобиване на ДМА е в размер на 3 056 хил. лева. Тук се включват:

- корпус 20 - 860 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 7 - 608 хил. лева;

- основен ремонт на Корпус 12 - 479 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 13 - 204 хил. лева;
- помпено помещение в Корпус 20 - 112 хил. лева;
- корпус 10 - 101 хил. лева.

Гореизведеното представлява предимно разходи по строителството и незавършени основни ремонти на сградите. След окончателното им завършване, с тези разходи ще се увеличи отчетната (първоначална) стойност на съответните дълготрайни материални активи.

През отчетния период дружеството не е извършвало финансова инвестиционна дейност.

15. Качество на произвежданата продукция

„Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД разполага с документирана и внедрена система за управление на качеството съгласно изискванията на ISO 9001:2008. Одитът за сертификацията на СУК в дружеството се проведе през месец декември 2011 г. от „Ен Кю Ей България” ЕООД, и беше преминат успешно. Всички дейности по управление на качеството се извършват съгласно изискванията на действащата система за управление на качеството (СУК).

През 2011 г. се провеждаха рутинни вътрешни одити, с цел проверка функционирането на СУК в дружеството, съгласно предварително утвърдения годишен план за провеждане на вътрешни одити. За всяко констатирано отклонение е съставен „Лист за отклонение” в който са записани необходимите мероприятия за отстраняване на несъответствието. Предписани са и необходимите коригиращи действия за да се избегне повторната поява на същите несъответствия. По време на вътрешните одити не са установени отклонения от изискванията на ISO 9001:2008 и действащата СУК.

Дружеството разполага със сертификати за произвеждане на заварени метални конструкции съгласно DIN 18800-7 и DIN 15018, и за системата за качество на заваръчните процеси съгласно EN ISO 3834-2. Валидността на сертификатите, издадени от немската сертификационна организация SLV Halle GmbH, е до месец май 2012 година. Дружеството също така разполага и с удостоверение за поддържане, ремонтиране и преустройване на мостови, козлови и щабелни кранове и релсовите пътища към тях издадено от „Държавна агенция за метрологичен и технически надзор” (Удостоверение №340 от 11.04.2008г.).

EN ISO 3834-2 е доказателство за качеството на произведените заварени конструкции, за контролирането на заваръчните процеси, за проследимостта на използваните материали и за изпитването на крайната продукция чрез всички методи за безразрушителен контрол. Заваряването се извършва от квалифицирани работници, разполагащи със необходимите сертификати за извършване на заваръчните дейности в съответствие с изискванията на EN 287-1 и EN 1418.

Контролът на качеството на заваръчните работи се извършва от висококвалифицирани инспектори по технически и качествен контрол с висше образование. Всички инспектори по безразрушителен контрол разполагат със сертификати за извършване на съответните видове контрол в съответствие с изискванията на БДС EN 473, ниво 2, като през 2011 г. валидността на съответните сертификати беше подновена. Дружеството също така има склучен

договор с акредитирана лаборатория „НДТ ЕКСПРЕС“ ООД, гр. Перник за извършване на контрол на съоръжения с повишена опасност, в това число и газови съоръжения и инсталации. Лабораторията е съоръжена с достатъчна апаратура за извършване на ултразвуков, рентгенографичен, магнитнопрахов и капилярен /цветна дефектоскопия/ контрол, а също така и с необходимите специалисти за извършване на съответния контрол, сертифицирани съгласно изискванията на БДС EN 473, ниво 3.

Непрекъснатото подобряване на СУК в дружеството е тясно свързано с анализа на данните и приемането на коригиращи и превантивни действия, което е регламентирано в ОП 8.5-1-0 от СУК.

16. Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред

Към четвърто тримесечие на 2011 година за „Бесттехника ТМ-Радомир“ публично АД има известна промяна по водените от дружеството съдебни дела, предвид движението им през различните съдебни инстанции.

Исковете са на обща стойност **4 811 270** лв. – главници и лихви. По част от делата до края на това тримесечие на 2011 година на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД има промяна по присъдените/отменени задължения около **2 744 459** лева. Част от тях са за недължими задължения и по присъдени вземания на дружеството, както и по отменени или обявени за нищожни административни актове. По друга част от делата са присъдени суми, част от които са разплатени от настремната страна, а по друга е в ход обжалване, поради което решенията все още не са влезли в сила с годни титули за изпълнение.

В посочения период срещу „Бесттехника ТМ-Радомир“ публично АД има увеличаване на предявените вземания по облигационни и търговски спорове, възлизащи към края на предходното тримесечие общо на **3 087 053** лева. Наблюдава се и увеличаване на разплатените, с наложените на дружеството запори по сметки и доброволни плащания от страна на дружеството, задължения по изпълнителни дела възлизащи на **1 735 866** лева. По някои от делата, предвид дължимостта им, дружеството е направило признание на исковете или е сключило споразумение за разсроченото им изплащане.

Продължава повишаването в броя и размера на задълженията по трудовите дела на взискатели, възлизащи на сумата от **389 007** лева. Това увеличение е вследствие прекратяване на трудовите правоотношения по реда на чл.327, ал.1, т.2 от КТ. Допълнителен фактор е разглеждането на делата по реда на бързото производство по ГПК и допускането на искания за предварително изпълнение на съдебните решения. Съевременно се издават изпълнителни листа и се образуват изпълнителни дела по тях. В хода на изпълнителното производство дружеството е предприело действия по разплащане на задълженията като е разплатило около **152 652** лева.

През четвърто тримесечие на 2011 година по водените от и срещу „Бесттехника ТМ-Радомир“ публично АД съдебни дела обобщение на показателите е посочено в следващата се таблица:

№ по ред	Съдебни дела, водени от и срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД до 31.12.2011 година	Претендираниа сума в хил. Лева
1	Облигационни/граждански и административни дела, водени от дружеството	4 811
2	Присъдени на дружеството вземания/ Отменени задължения на дружеството	2 744
3	Граждански/облигационни и трудови дела, водени срещу дружеството	3 087
4	Присъдени вземания на работници и служители	389

До края на четвърто тримесечие на 2011 година се наблюдава и увеличение по изплатените от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД задължения по влезли в сила съдебни решения. Изпълнението на задълженията към контрагенти от дружеството е затруднено в следствие на настъпването на общо икономическата финансова стегнация, провокирана тяхното своевременно претендиране и присъждане, така и водеща до осъществяването им през способите на принудителното изпълнение, чрез които са блокирани и сметки на дружеството. Неблагоприятни за дружеството са нерегулярните парични постъпления, предвид намаляване на договорната обезпеченост и замразяване на вече договорени позиции за изработка от предприятието ни, подобно на обстановката с този период на 2010 година.

17. Кредитна експозиция и прехвърляне/цедиране на вземанията на банката

Към 7-ми октомври 2011 година осчетоводените задължения на дружеството към „ОББ“ АД бяха в размер на 7 136 хил. лева плюс лихви. Към тази сума следва да се добави и размера на незабавно изискуем кредит, формиран в резултат на платена банкова гаранция (773 хил. лв.). Оставаше валидна само една банкова гаранция (61 хил. лв.) със срок до 30.10.2011 година.

В следващата таблица са посочени размерите в евро на разрешените и усвоените суми по общата кредитна експозиция на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД към банката, към 07.10.2011 година.

EURO

№ по ред	Вид на кредитното задължение	Договорен лимит	Кредитни задължения
1	Кредитна линия	2 700 000	2 694 593
2	Инвестиционен кредит	1 000 000	954 069
3	Незабавно изискуем кредит, формиран в резултат на платена банкова гаранция		395 079
4	Лимит за банкови гаранции	2 700 000	31 388
Обща кредитна експозиция		6 400 000	3 680 050

Начислените дължими лихви по ползваните от ОББ кредити към 07.10.2011 година бяха в размер на 984 хил. лева.

Обезпечение за банката по общата кредитна експозиция беше особен залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД.

С три договора от 07.10.2011 год., вписани в Търговския регистър под номера 20111014102929, 20111014110225 и 20111014111903 от 14.10.2011 год., цедентът (прехвърлителят) „Обединена българска банка“ АД прехвърля на Цесионера „Еврометал“ ООД вземания от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД в размер на 4 625 082,54 евро.

Прехвърлените/цедирани вземания произтичат от Договори за банков кредит между „Обединена българска банка“ АД като кредитор и „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД като кредитополучател:

- Договор за банков кредит №114/10.01.2000г. и последващи Анекси;
- Договор за банков кредит №19/06.02.2008г. и последващ Анекс;
- Договор за издаване на банкови гаранции от 10.01.2000г. и последващи Анекси.

В полза на цесионера „Еврометал“ ООД е прехвърлен и особения залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД.

В таблицата по-долу са подробно посочени прехвърлените вземания.

№ по ред	Описание на цедираните вземания	EURO	лева	Пояснение
1.	Кредитна линия	3 066 149,59	5 996 867,35	
1.1	Главница	2 694 592,75	5 270 165,34	
1.2	Наказателни лихви	371 556,84	726 702,01	Размерът е спорен
2.	Банков кредит, първоначално инвестиционен	1 073 998,28	2 100 558,06	
2.1	Главница	954 068,80	1 865 996,38	Размерът е спорен
2.2	Договорни лихви	35 423,19	69 281,74	Размерът е спорен
2.3	Наказателни лихви	81 116,29	158 649,67	Размерът е спорен
2.4	Такса управление	3 390,00	6 630,26	Размерът е спорен
3.	Незабавно изискуем кредит, формиран в следствие на платена от ОББ банкова гаранция	418 581,04	818 673,36	Оспорва се изцяло
3.1	Главница	395 079,04	772 707,44	Оспорва се изцяло
3.2	Договорни лихви	115,78	226,45	Оспорва се изцяло
3.3	Наказателни лихви	23 386,22	45 739,47	Оспорва се изцяло

№ по ред	Описание на цедираните вземания	EURO	лева	Пояснение
4.	Ангажимент по издадена банкова гаранция с падеж 30.10.2011г.	31 387,93	61 389,46	Оспорва се изцяло
4.1	Размер	31 387,93	61 389,46	Оспорва се изцяло
5.	Други	34 965,70	68 386,97	
5.1	Разноски, направени в хода на изпълнението по цялата експозиция	34 892,42	68 243,64	Оспорва се изцяло
5.2	Дебитни салда по разплащателни сметки	73,28	143,32	
ВСИЧКО, в това число:		4 625 082,54	9 045 875,18	
1	Главници	4 075 128,52	7 970 258,61	
2	Договорни лихви	35 538,97	69 508,18	
3	Наказателни лихви	476 059,35	931 091,16	
4	Такса управление	3 390,00	6 630,26	
5	Разноски	34 892,42	68 243,64	
6	Дебитни салда по разплащателни сметки	73,28	143,32	

18. Дейност в областта на научните изследвания и проучвания

Дружеството не извършва научно-развойна дейност на този етап.

19. Движение на акциите

Дружеството е публично АД.

През 2011 година на фондовата борса са изтъргувани акции на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД в обеми, както следва:

№ по ред	Месеци на 2011 година				№ по ред	Тримесечия на 2011 година				% от минималния среднодневен обем от 2000 акции
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Средно-дневен обем		Тримесечие	Брой акции	Брой работни дни	Средно-дневен обем	
1	Януари	0	21	0	1	Първо тримесечие	115	63	2	0,09%
2	Февруари	100	20	5						
3	Март	15	22	1	2	Второ тримесечие	919	61	15	0,75%
4	Април	729	19	38						
5	Май	110	20	6	3	Трето тримесечие	7 104	64	111	5,55%
6	Юни	80	22	4						
7	Юли	5 014	21	239						
8	Август	2 090	23	91						
9	Септември	0	20	0						

№ по ред	Месеци на 2011 година				№ по ред	Тримесечия на 2011 година				
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Средно- дневен обем		Триме- сечие	Брой акции	Брой работни дни	Средно- дневен обем	
10	Октомври	0	21	0	4	Четвърто триме- сечие	924	64	14	0,72%
11	Ноември	684	22	31						
12	Декември	240	21	11						
Всичко 2011 година		9 062	252	36	Всичко 2011 година		9 062	252	36	1,80%

Пазарната цена на една акция, среднопретеглено за второто полугодие на 2011 година, е 0,56 лева. Преди увеличението на капитала, пазарната цена на една акция, среднопретеглено за първо полугодие на 2011 година, беше 3,14 лева. Като цяло за 2011-та година среднопретеглената цена е 0,85 лв. за една акция.

Среднодневният обем на продажбите през първото полугодие е 8 броя акции. Среднодневният обем на продажбите през второто полугодие, след увеличението на капитала, е 63 броя акции. За целия период среднодневните продажби са по 36 броя акции.

Очевидно кризата се отразява и на търговията с акции на дружеството като през първото полугодие са продадени само 1 034 броя на осем дати. След увеличаването на капитала, през периода 07.07.2011г.-22.12.2011г. са изтъргувани 8 028 броя акции.

20. Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

20.1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлени през годината акции издадени от дружеството, частта от капитала, която те представляват и цена на придобиването или прехвърлянето:

През 2011 година дружеството не е придобивало и прехвърляло собствени акции.

20.2. Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват:

Към 31.12.2011 година дружеството не притежава собствени акции.

20.3. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Управителния и Надзорния съвет:

През 2011 година на членовете на Управителния и Надзорния съвет са начислени възнаграждения в размер на 305 хиляди лева.

20.4. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите акции и облигации на дружеството:

№	Имена	Позиция	Брой притежавани акции към 31.12. 2011 г.
1	Максим Мануилов Клейтман	Председател на Надзорния съвет	340 452
2	Стоян Недялков Брадинов	Член на Надзорния съвет до 10.01.2011 год.	0
2	Валентин Иванов Дрехарски	Член на Надзорния съвет от 11.01.2011 год.	55 580

№	Имена	Позиция	Брой притежавани акции към 31.12. 2011 г.
3	Огнян Павлов Попов	Член на Надзорния съвет	0
4	Александър Петров Меченов	Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор	49 357
5	Евтим Тончев Евтимов	Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	45 507
6	Емил Стоянов Райчев	Член на Управителния съвет	39 543

20.5. Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството могат да придобиват свободно акции на дружеството на регулирания пазар при спазване на разпоредбите на ЗППЦК и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

20.6. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и участие в управлението на други дружества или кооперации:

1. Максим Мануилов Клейтман – Председател на Надзорния съвет

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества:
 - Управител на „Бесттехника и Ко” ООД - София
 - Управител на „Бесттехника” ЕООД - София
 - Управител на „Бестимекс” ООД - София
 - Член на Съвета на директорите на „Бесттехника Струма” АД - Радомир
 - Управител на „Магис М” ЕООД - София
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества:
 - „Бесттехника и Ко” ООД - София
 - „Бестимекс” ООД – София
 - „Магис М” ЕООД – София

2. Стоян Недялков Брадинов – Член на Надзорния съвет до 10.01.2011г.

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

2. Валентин Иванов Дрехарски – Член на Надзорния съвет от 11.01.2011г.

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

3. Огнян Павлов Попов – Член на Надзорния съвет

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

4. Александър Петров Меченов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

5. Евтим Тончев Евтимов - Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Бесттехника Струма” АД - Перник
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

6. Емил Стоянов Райчев – Член на съвета на директорите

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

20.7 Договори по чл. 240б от Търговския закон, склучени през периода

През 2011 година не са склучвани договори с членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството или свързани с тях лица, които излизат извън основната дейност на дружеството или се различават съществено от пазарните условия.

21. Годишни общи събрания на акционерите

21.1. Редовно годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се проведе на 4-ти януари 2011 година. На него се взеха следните решения:

A. Прие се доклада за дейността на дружеството през 2009 година.

B. Беше одобрен и приет заверения Годишен финансов отчет на дружеството за 2009 година.

B. Гласува се разпределение на печалбата и покриване на непокритата загуба от минали години, както следва:

➤ 15 738 лева, представляващи 10% от печалбата за 2009 година, да бъдат отнесени във фонд „Резервен“;

➤ 4 721 лева, представляващи 3% от печалбата за 2009 година, да бъдат отнесени във фонд „Социални мероприятия“;

➤ 136 922 лева, представляващи останалите 87% от печалбата за 2009 година, да бъдат разпределени като дивидент;

➤ натрупаната загуба от предходни години в размер на 33 113 лева да бъде покрита за сметка на общите резерви на дружеството.

Г. Избран беше лицензиран одитор за 2010 година.

Д. Прие се отчета на директора за връзки с инвеститорите на Бесттехника ТМ- Радомир ПАД за дейността му през 2009 година.

Е. Освободиха се от отговорност членовете на Управителния и Надзорния съвети за 2009 година.

Ж. Освободен беше член на Надзорния съвет и се избра нов такъв.

21.2. Редовно годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ- Радомир” ПАД се проведе на 24-ти юни 2011 година. На него се взеха следните решения:

А. Прие се Годишния доклад на Управителния орган за дейността на дружеството през 2010 година.

Б. Беше приет Доклада на регистрирания одитор за извършена проверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2010 година.

В. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД прие одитирания Годишен финансов отчет на дружеството за 2010 година.

Г. Общото събрание прие Отчета за дейността на директора за връзки с инвеститорите на дружеството през 2010 година.

Д. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД освободи от отговорност членовете на управителните органи на дружеството за дейността им през 2010 година, с изключение на Стоян Недялков Брадинов – зам. председател на Надзорния съвет.

Е. За проверка и заверка на годишния финансов отчет за 2011 г. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД избра одиторско предприятие „ЕВРООДИТ БИ ЕКС“ ООД с № 0130, със седалище и адрес на управление: област София (столица), община Столична, гр. София 1000, район р-н Оборище, бул. „Княз Дондуков-Корсаков“ бл.22, вх.Б, ет.3, ап.10, вписано в търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 121846175.

Ж. Общото събрание прие решение да попълни фонд „Резервен“ на дружеството, съгласно чл.246, ал.2, т.1 и т.4 от Търговския закон, по следния начин: Натрупаните в общи резерви на фонд „Резервен“ средства в размер на 19 071 063,61 лева се разпределят:

» С наличните средства в размер на 19 071 063,61 лева от общите резерви на фонд „Резервен“ се покрива текущата загуба в размер на 6 990 087,95 лева, съгласно годишния финансов отчет за 2010г., проверен от регистриран одитор и приет от общото събрание;

» Част от остатъка от общите резерви във фонд „Резервен“ на Дружеството, възлизащи в размер на 12 080 975,66 лева, се използват за увеличаване на капитала със средства на дружеството по чл. 246, ал.4 от ТЗ до размер на сумата от 10 534 584 лева.

З. На основание чл. 246, ал. 4 от ТЗ във вр. чл. 121 от ЗППЦК, Общото събрание увеличава капитала на дружеството със собствени средства (превишението на фонд „Резервен“ над определения в закона и устава размер) от 1 755 764 лева на 12 290 348 лева, чрез издаване на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев всяка. Капиталът се увеличи по реда и при условията на чл. 246, ал. 4 от ТЗ със средства

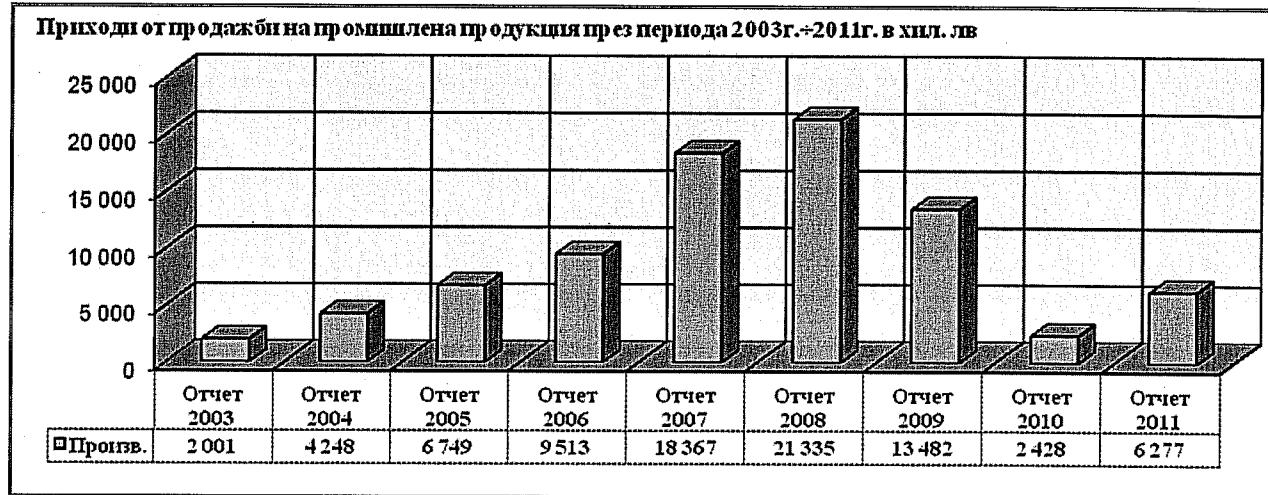
на дружеството в общ размер от 10 534 584 лева, представляващи част от фонд "Резервен", надхвърляща определения в закона и устава минимално изискуем размер от 1/10 от регистрирания основен капитал. В съответствие с разпоредбите на Търговския закон, новите акции от увеличението на капитала се разпределят между акционерите безплатно и съразмерно на участието им в капитала до увеличаването. Право да получат новите акции имат лицата, вписани в регистрите на "Централен депозитар" АД като акционери на 14-тия ден след деня на Общото събрание, като срещу 1 /една/ притежавана акция към 14-тия ден след датата на Общото събрание всеки акционер получава безплатно 6 /шест/ нови акции от увеличението на капитала.

И. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД прие промени в чл.6, чл.7, ал.1 и чл.46 от Устава на дружеството, предвид приетото решение по т.8 от дневния ред. В конкретния случай се промениха посочените текстове от устава за синхронизирането им с допуснатото увеличаване на капитала от 1 755 764 лева на 12 290 348 лева чрез издаването на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с номинална стойност от 1 лев. Всеки един от посочените текстове бяха гласувани.

22. Развитие на дружеството през последните години, негативно влияние на световната икономическа криза и антикризисна програма

До 2008 година публичното акционерно дружество „Бесттехника ТМ-Радомир“ се развиваше с бързи темпове. След началото на световната икономическа криза производството започна да намалява. В момента средномесечното производство е 5 пъти по-малко от равнището преди кризата.

Следващата графика показва производството на промишлена продукция през последните девет години.

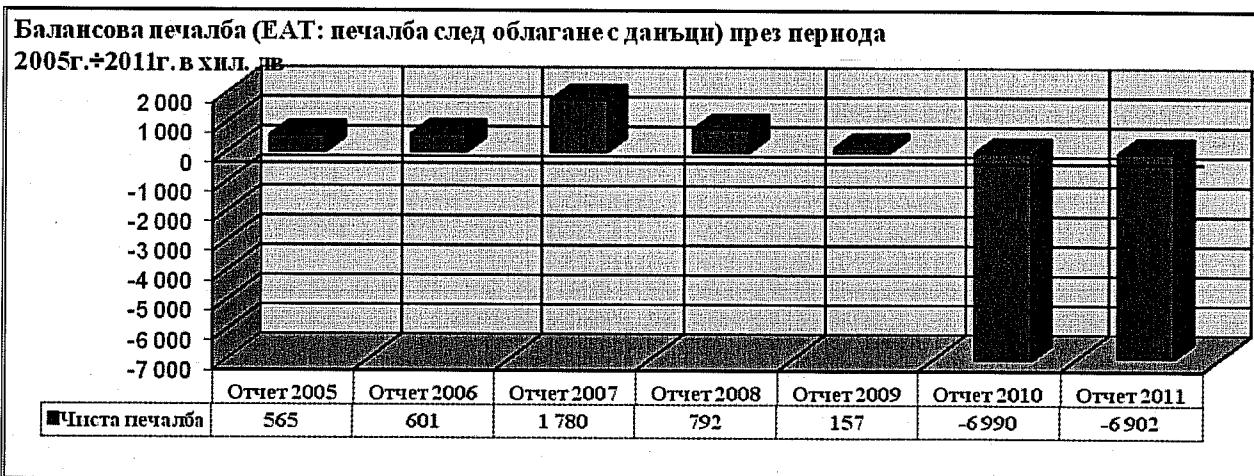

От графиката следва безспорният извод за възходящото развитие на производствената дейност през годините, до есента на 2008 година.

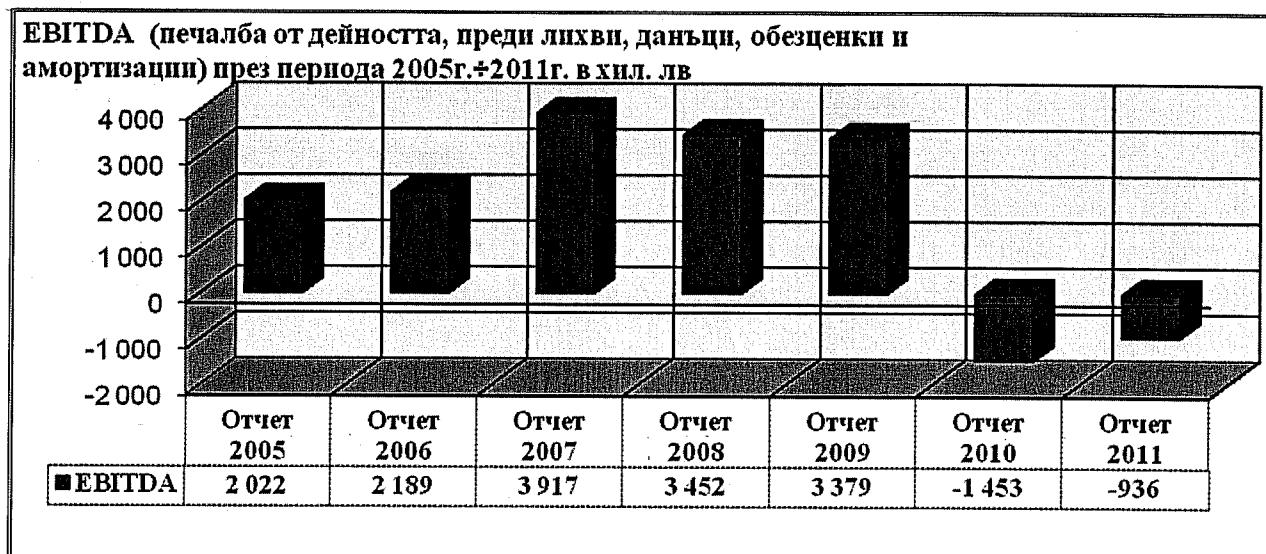
Сривът в инвестиционната дейност в европейски и световен мащаб оказа драстично влияние върху дейността на предприятието в периода след есента на 2008 година.

Печалбата нараства през периода 2005г.-2007г., но започналата през 2008г. световна икономическа криза дава своето отражение и върху крайния финансов резултат още същата година. Логично 2010-та и 2011-та години завършват със значителна загуба.

Следва графика с балансовата печалба през последните седем години.

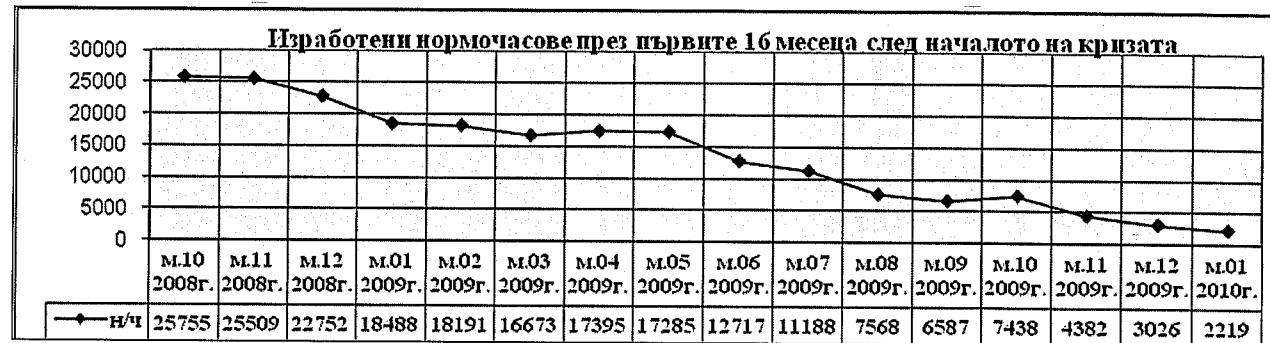

Печалбата от дейността преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (съкратено от английски EBITDA) също рязко спада през 2010-та и 2011-та години.

Единичният и дребносериен характер на производството определя необходимостта от използването на **нормочасовете като основен обективен измерител на производствената дейност**.

Следващата графика показва намалението на произведените нормочасове през първите 16 месеца след началото на кризата.

В края на 2008 год. и до есента на 2009 год. се работеше по довършването на вече договорени изделия, което определя относително плавния спад в производството.

Отказът на няколко клиента от вече сключени договори доведе до спиране на производството по тях и наличие на недовършени изделия в производствените корпуси. През 2009-та, 2010-та и в значителна степен 2011-та години не са склучени нови договори с традиционни клиенти поради „замразяване“ на инвестиционни проекти, за които е предназначена произвежданата в завода продукция.

В следващата таблица са дадени основните договори, чието изпълнение беше временно спряно от клиентите.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Хиляди лева	
			Стойност	Направени разходи
1	Въртящи се стендове за разливочни кофи за МНЛЗ	VAI Pomini, Австрия	6 845	4 303
2	Кранови колички за 700 тонни портални портални кранове	„Kocks Krane International“ GmbH – Германия	2 314	577
3	Пулверизатор за впъръскване на раздробени въглища и вентилатори за топлоелектрически централи	“Howden Ventilatoren” GmbH – Германия	2 022	1 154
4	Автогенни мелници /мелници за чакъл/	OUTOTEC	2 007	1 878
5	Линията за дробометриране	ВИО ХАЛКО – Стомана индъстри АД	534	391
6	Напорни конструкции за хидроцентрали	Voith Siemens Hydro Kraftwerkstechnik, Германия	424	374
7	Трошачно-мелещи инсталации за обработка на карие р материали	“Струма 1892“ АД (за „Макати“ ЕООД - Самоков)	407	171
8	Редуктор и мелница	Девня Цимент АД	59	39
Всичко временно спрени договори през 2009 г.			14 612	8 887

Спирането на изпълнението на инвестиционните проекти, за които са предназначени горепосочените изделия, лиши дружеството от приходи в размер на 14,6 млн. лева. Освен това останаха замразени оборотни средства от 8,9 млн. лева под формата на материални запаси. Това са недовършени възли за тези изделия, които се намират в производствените корпуси.

Горното доведе до утежняване на финансовата ситуация в дружеството, което заедно със започналия да се формира в следствие от кризата отрицателен паричен поток предизвика нарастване на задълженията.

В следствие от световната икономическа криза, довела до рязък спад в търсенето на инвестиционно оборудване, респективно до спад на производството, в дружеството се появиха следните основни отрицателни тенденции:

1. Нарастване на задълженията към държавата – неплатени осигуровки и данък върху доходите на персонала.
2. Нарастване на задълженията към доставчици.
3. Нарастване на задълженията към персонала – неизплатени заплати.
4. Невъзможност да се плащат задълженията към банката кредитор ОББ.
5. Невъзможност да се плащат задълженията по лизингови договори.

През последните три години числеността на персонала намаля от 450 человека до 253 в края на 2011 година. През този период няма рязко намаление на заетите. Политиката на ръководството е да се задържат квалифицираните работници, инженерно-технически и икономически персонал. Целта е запазване на кадровата обезцененост за времето след излизане от кризата. Защото за доброто управление от особено значение е квалифицираната работна сила.

За да се ограничат негативните последици от икономическата криза, съгласно антирекордната програма на „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД, намаляване на разходите за труд се постигна не толкова чрез съкращения на персонал, колкото чрез намаляване на заплащеното. Това намаляване стана по два начина:

1. Заплащането на основните производствени работници се извършва на база изработено от тях. При намаления обем работа поради кризата, изработеното е малко, съответно и заплатите на тази категория персонал са ниски.

2. Заплатите на ненормения персонал първоначално бяха намалени през м. септември 2009 година. В последствие, от 16-ти ноември 2009 год. до 30-ти юни 2010 год. се работеше на половин работен ден. Респективно, заплащането за периода спадна двойно.

Аналогични намаления на възнаграждението действат и за мениджърския състав, включително и органите за управление.

Факт е, че през целия кризисен период „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД не е предприемало масови съкращения на персонал. Част от работниците и служителите напуснаха по собствено желение, предимно поради забавяне изплащането на дължимите възнаграждения. Намаления обем на производствената дейност доведе до по-малка потребност от персонал с близо 200 человека. Вместо съкращаване на хора е обявен престой за голяма част от работещите в предприятието. Намалени са и възнагражденията, както беше посочено по-горе. Неизвършенването на съкращения в „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД е спестило на държавния бюджет над 1 млн. лева, защото при прекратяване на

трудовите правоотношения на над 200 работници/служители, на същите щяха да се изплащат обезщетения за безработица от бюджета на държавата.

В обобщение може да се посочи, че през последните години, преди началото на кризата, икономическите показатели се подобряват. Същите се влошават значително в следствие на започналата от есента на 2008 година световна икономическа криза.

От средата на 2009 год. дружеството има изготвена **антикризисна програма**.

Нейната цел е осигуряване на дейността през кризисния период с минимални приходи от производствената дейност, осигуряване на приходи от продажби на непроизводствени активи и минимизиране на всички разходи и плащания.

1. Първата и основна задача, залегнала в антикризисната програма, е нарастване на производството чрез подновяване на спрените договори и сключването на нови такива.

Вече се забелязва възходяща тенденция по отношение на възстановяване на договорните ни отношения с традиционните клиенти.

Към 31.12.2011 година склучените договори (възложени поръчки), които са в процес на изпълнение или подготовка за производство са на стойност 3 198 хил. лева.

След продължителни преговори и доказване на производствени възможности се сключи първият договор за производство на оборудване за ядрената електроцентрала в Белене. Тези първи договор за производство на два триста тонни шлюза е на стойност 16 038 хил. лева.

Изделията, договорени за производство, чието изработване е спряно от клиентите в следствие на световната икономическа криза, са на стойност 15 531 хил. лева. Очаква се възстановяване на производството им през 2012-та и 2013-та години.

Подготвя се сключването на нови договори за производство на оборудване за атомни електроцентрали за „Атомстройекспорт“ на стойност 92 362 хил. лева. Очаква се производството да започне към края на 2012 год., като продължи и през следващите години.

Договорите, които се очаква да се сключат в перспектива са на стойност 228 758 хил. лева.

Дългосрочния бизнес план на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД до 2020-та година е изготвена на база вече склучени и очаквани договори.

От горното може да се направи извода, че през следващите години дружеството ще реализира достатъчно приходи, с които да покрива текущите си разходи и да успее да погаси натрупаните през последните две години задължения.

2. На второ по значимост място в антикризисната програма са продажбите на материални активи, които не са свързани с производствената дейност.

Финансово-икономическата криза доведе до стагнация и липса на търсене на такива активи. Поради тази причина за две и половина години успяхме да осъществим реални продажби на неоперативни активи на стойност едва за 460

хил. лева. Сумите бяха използвани за финансиране на текущата производствена дейност и за изплащане на заплати на персонала.

3. Третото направление от антикризисната програма на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД е намаляването на разходите.

Приложените на практика мерки доведоха до намаляване на условно-постоянните разходи с над 60%.

С най-голям дял са разходите, свързани с функционирането на работната сила: заплати, осигуровки, данъци върху доходите, транспорт, работно облекло.

Намаляването на тези разходи се осъществи по следните начини:

1. Намаленената числеността на персонала, респективно доведе до намаляване на разходите на дружеството за заплати и осигуровки.

2. Намаляване на заплащането на основните производствени работници, което е на база изработено от тях. При липсата на работа, поради кризата, изработеното е малко, съответно и заплатите на тази категория персонал са ниски.

3. На непрекия производствен персонал заплатите бяха първо намалени с 25% през месец септември 2009 година. От средата на ноември 2009 година до края на юни 2010 година този персонал работеше на половин работен ден, поради което и заплащането спадна двойно.

4. Намаляване възнагражденията на мениджърския състав, включително и органите за управление. Определените възнаграждения са обвързани със средната работна заплата в предприятието, поради което и общото й намаляване способства за намаляването на тези разходи. Съществено е положителното влияние не само от икономическа, но и от морално-политическа гледна точка.

5. Минимизиране на разходите за транспорт на персонала, за работно облекло на същия и други социални придобивки.

В резултат на взетите мерки за оптимизиране на енергийните разходи намаля потреблението на електроенергия и природен газ.

Разходите за горива намаляха чрез въвеждането на лимити за потреблението им.

Ограничиха се телекомуникационните разходи, както и плащанията на различни външни услуги.

Изброените мерки, както и наложената финансова дисциплина при одобряване на предстоящи разходи, на практика представляват максималното, което може да бъде предприето в посока преструктуриране. Всяко по-нататъшно свиване на числеността на персонала или ограничаване на някоя от дейностите в производството, би довело до невъзможност за функциониране на предприятието.

Усилията на ръководството са насочени главно към обезпечаване на дейността с достатъчен обем нови договори, решаване на проблемите с финансирането и по-конкретно с издаването на гаранции от страна на банките, както и разсрочване на натрупаните в резултат на световната икономическа криза задължения.

Основният проблем е, че ОББ като обслужваща ни банка отказва да издава банкови гаранции, което възпрепятства стартирането и изпълнението на новоподписаните договори. Това е така защото срещу банкови гаранци за

авансово плащане клиентите превеждат авансово суми с цел оборотно финансиране на съответните договори. Със своите действия и бездействия ОББ директно възпрепятстваше входящите парични потоци.

Към настоящия момент формално са уредени кредитните взаимоотношения с банката и лизингодателя.

Оспорваме размера и основанието на част от прехвърлените от „ОББ“ АД на „Еврометал“ ООД вземания от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД.

С държавата в лицето на Националната агенция по приходите се работи по разсрочване на изплащането на натрупаните задължения.

23. Предвиждано развитие на предприятието през 2012 година

Бизнес-планът за 2012 година предвижда постепенно увеличаване на производствената дейност, но съобразно обусловените от световната икономическа криза условия. Същият се състои от четири основни части:

- Производствена програма;
- План по труда;
- Финансов план за приходите, разходите и паричните потоци;
- Бюджети на дирекциите – 8 броя.

Гаранция за реализма на производствената програма за 2012 година са сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти. Продукцията на дружеството се произвежда основно за европейски клиенти, поради което очакваме договорната обезпеченост и натоварването на мощностите на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД да отбележат чувствително подобрене към края на 2012 година.

Таблицата по-долу съдържа справка за подписани договори, продукция в процес на договаряне и дългосрочни споразумения, формиращи бизнес плана за 2012-та и следващите години.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
I.	Изделия в процес на производство, договорени за изпълнение до края на 2012-та и началото на 2013-та години		3 198,7	1 635,5	
1	Възли за водни турбини	Мекамиди България ЕООД (чрез "Бесттехника Струма" АД)	416,9	213,2	
2	Металургично оборудване	Danieli Italia SPA - Италия	400,9	205,0	
3	Троначно-мелещо оборудване	"Бесттехника Струма" АД	391,2	200,0	
4	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	307,6	157,3	В процес на производство
5	Смесител 15T за третиране на битови отпадъци по технологията "Оксалор"	"Бесттехника" ЕООД	297,3	152,0	

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
6	"TSL пещ" (пещ за олово)-Ново оловно производство	Комбинат за цветни метали АД - Пловдив (чрез "Бесттехника Струма" АД)	297,2	152,0	В процес на производство
7	Възли за турбини за водноелектрически централи	"Ваптех" ЕООД, Плевен	289,0	147,8	В процес на производство
8	Пещ въртяща (Реконструкция на линия за производство на цинк)	Комбинат за цветни метали АД - Пловдив (чрез "Бесттехника Струма" АД)	241,7	123,6	В процес на производство. Частично отчетена за 2011 г. на основание МСС 11.
9	Подемно-транспортно оборудване	"Бесттехника" ЕООД	158,7	81,1	В процес на производство
10	Металургично оборудване	MBS BUSINESS LTD	77,3	39,5	В процес на производство
11	Сепаратор за технически водород Е-302	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД, гр. Бургас - България	69,7	35,6	
12	Главини за работно колело - 2 броя	CFE Technology GmbH (чрез "Бесттехника Струма" АД)	68,1	34,8	
13	Редуктор ЦТ-190	Комбинат за цветни метали АД - Пловдив	61,3	31,3	В процес на производство
14	Задвижващи зъбно колело и зъбен венец	"Асарел Медет" АД	38,5	19,7	В процес на производство
15	Контейнери	"София Мед" АД	28,1	14,4	
16	Колело зъбно /пиньон/ и Венец зъбен	"Монди Стамболовски" ЕАД	13,2	6,7	В процес на производство
17	Други изделия	Други клиенти	42,0	21,5	В процес на производство
Изделия, договорени за производство, чието производство не е започнало поради неиздадени банкови гаранции за авансово плащане			16 037,8	8 200,0	
1	Шлозове - 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	16 037,8	8 200,0	За АЕЦ Белене. По един шлюз към всеки реактор. Могат да се ползват и за други АЕЦ
Изделия, договорени за производство, чието изработване е спряно от клиентите в следствие на световната икономическа криза. Очаква се възстановяване на производството през 2012-та и 2013-та година.			15 926,0	8 142,8	
1	Въртящи се стендове за разливочни кофи за МНЛЗ	VAI Pomini, Австрия	6 845,0	3 499,8	Изпълнението е спряно от клиента.
2	Мелници за рудодобива - проект Kevitca	Аутотек - Финландия	3 343,0	1 709,2	Изпълнението на договора е спряно в началото на 2009 год. Предстои възстановяване на изпълнението в края на 2011 год.
3	Кранови колички за 700 тонни портални портални кранове	„Kocks Krane International“ GmbH – Германия	2 314,0	1 183,1	Изпълнението е спряно от клиента.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
4	Пулверизатор за впъръжване на раздробени въглища и вентилатори за топлоелектрически централи	"Howden Ventilatoren" GmbH – Германия	2 022,0	1 033,8	Изпълнението е спряно от клиента.
5	Линията за дробометриране	ВИО ХАЛКО – Стомана индъстри АД	534,0	273,0	Изпълнението е спряно от клиента.
6	Трошачно-мелещи инсталации за обработка на кариерни материали	"Струма 1892" АД (за "Макати" ЕООД- Самоков и други клиенти)	448,0	229,1	Изпълнението на договора е спряно в края на 2009 год. Изделията се произвеждат за крайни клиенти, които сключват договори със "Струма 1892" АД, защото са свикнали да работят с това дружество от десетилетия.
7	Други изделия	Други клиенти	25,0	12,8	Изпълнението е спряно от клиентите.
IV.	Изделия до края на 2012-та и следващи години, предназначени за Атомстройекспорт - Русия, които са в процес на договаряне и се очаква сключването на договори			92 362,3	47 224,1
	1	Барбутър (топлообменник) сглобен: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	1 216,5	622,0
	2	Резервоари: 291 броя	Атомстройексорт - Русия	28 439,6	14 540,9
	3	Кран за машинна зала 365/200+32+6,3т: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	5 250,4	2 684,5
	4	Кран естакаден 352/150+32т.: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	3 653,5	1 868,0
	5	Шлюз Основен за персонала: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	1 017,0	520,0
	6	Шлюз Авариен: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	1 017,0	520,0
	7	Врати и люкове: 7 156 броя	Атомстройексорт - Русия	38 273,1	19 568,7
	8	Оборудване и закладни за шахти за ревизии на реактора	Атомстройексорт - Русия	13 495,2	6 900,0

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
V.	Изделия до края на 2012-та и следващи години, които са в процес на договаряне и се очаква сключването на договори с традиционни и нови клиенти		228 758,6	116 962,4	
1	Технологично оборудване за "Инсталация за дълбочинна преработка на нефт"	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД, гр. Бургас - България	60 630,7	31 000,0	
2	Пристанищно оборудване	Хюндай WIA - Корея	23 470,0	12 000,0	
3	Металургични кранове	Хюндай WIA - Корея	13 690,8	7 000,0	
4	Промишлени и пристанищни кранове	Различни клиенти от Европейския съюз: Hollandia, Kalmar, ALE - всички от Холандия	29 337,5	15 000,0	
5	Реконструкция на линия за производство на олово	КЦМ Технолоджи, гр. Пловдив - България	13 690,8	7 000,0	
6	Реконструкция на линия за производство на цинк	КЦМ Технолоджи, гр. Пловдив - България	4 620,6	2 362,5	
7	Оборудване и резервни части за предприятия от черната и цветната металургия	Различни клиенти от Европейския съюз: Даниели-Италия; ВАИ Сименс-Германия; "Стомана Индъстри" АД-България; "Промет Стийл" АД-България	14 473,1	7 400,0	
8	Възли за турбини и оборудване за водноелектрически централи	ВАП Хидро-Плевен; Мекамиди-Франция	13 886,4	7 100,0	
9	Лентови транспортни системи с обръщателни станции и възли за роторни багери за открит въгледобив	Различни клиенти от Европейския съюз	9 779,2	5 000,0	
10	Мелници за рудодобива	Аутотек - Финландия	5 476,3	2 800,0	
11	Трошачко-мелещи и пресевни инсталации за обработка на карьерни материали	"Бесттехника-Струма" АД, гр. Перник - България	7 627,7	3 900,0	
12	Decomicinging на оборудване на атомна електроцентрала	Онет Технольджи - Франция	6 845,4	3 500,0	

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
13	Промишлени вентилационни системи за предприятия от металургията и за топлоелектрически централи	Howden Ventilatoren - Германия	6 845,4	3 500,0	
14	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	4 889,6	2 500,0	
15	Оборудване и съоръжения за предприятия от химическата индустрия	Различни клиенти от Европейския съюз	5 867,5	3 000,0	
16	Възли за вятърни генератори	Различни клиенти от Европейския съюз	4 498,4	2 300,0	
17	Технологично оборудване за "Нова линия за производство на амониев нитрат" и за "Инсталация за пречистване на процесни кондензати и амонячна вода"	„Агрополихим" АД, гр. Девня - България	1 955,8	1 000,0	
18	Технологично оборудване, използвано при поддръжката и ремонта на Големия андронен колайдер	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	586,7	300,0	
19	Други изделия	Други клиенти	586,7	300,0	
Всичко договорени и в процес на договаряне			355 888,4	181 962,8	
В това число:					
Традиционни и нови клиенти			247 488,3	126 538,8	
Атомстройекспорт - Русия			108 400,1	55 424,1	

Сключените договори (възложени поръчки), които са в процес на изпълнение или подготовка за производство са на стойност 3 198 хил. лева.

Първият договор за производство на оборудване за ядрената електроцентрала в Белене е за производство на два триста тонни шлюза и е на стойност 16 038 хил. лева.

Изделията, договорени за производство, чието изработване е спряно от клиентите в следствие на световната икономическа криза, са на стойност 15 531 хил. лева. Очаква се възстановяване на производството им през 2012-та година.

Подготвя се сключването на нови договори за производство на оборудване за атомни електроцентрали за „Атомстройекспорт" на стойност 92 362 хил. лева.

Договорите, които се очаква да се сключат в перспектива са на стойност 228 758 хил. лева.

Общата стойност на склучените и очаквани договори по горната таблица е 355 888 хил. лева. Производствената програма на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД до 2015-та и следващи години е изготвена на база тези договори.

През настоящата година се осъществяват процеси на непрекъснато договаряне на допълнителна нова продукция, както за текущата година, така и с переход за следващите години. Имайки предвид, че значителна част от тези договорености представляват изделия за атмни електроцентрали, за нас е особено важна оценката на риска по проекта за АЕЦ Белене. В тази връзка от особено значение са договореностите с партньорите ни от „Атомстройекспорт” за резервните варианти при неблагоприятно развитие на проекта. Основният момент в тези договорености е, че възлаганото ни за производство атомно оборудване е универсално по отношение на руските атомни реактори. Това означава, че при спиране на проекта АЕЦ Белене, произведените от нас изделия ще се ползват за други изграждани ядрени реактори. Такива се предвиждат в Армения, Турция, Индия и самата Русия.

Основните показатели, заложени в актуализирания към момента бизнес-план за 2012 година, са следните:

1. Приходи в размер на 23 376 хил. лева, разпределени както следва:

→ Производство на промишлена продукция	20 750 х. лв.
→ Приходи от продажба на стоки	3 х. лв.
→ Приходи от услуги	3 х. лв.
→ Продажби на неоперативни активи	2 120 х. лв.
→ Продажби на технологични отпадъци, стружки и бракувани материали за скраб	360 х. лв.
→ Приходи от наеми	120 х. лв.
→ Други приходи	12 х. лв.
→ Финансови приходи	8 х. лв.

2. Разходи в размер на 21 891 хил. лева, разпределени както следва:

→ За материали	7 768 х. лв.
→ За външни услуги	1 869 х. лв.
→ Амортизации	4 075 х. лв.
→ За заплати и възнаграждения	3 971 х. лв.
→ За осигуровки	689 х. лв.
→ Местни и еднократни данъци и такси	190 х. лв.
→ Други разходи	173 х. лв.
→ Суми с корективен характер	960 х. лв.
→ Финансови разходи (преобладаващо лихви)	2 196 х. лв.

3. Счетоводна печалба в размер на 1 486 хил. лева.

➤ Корпоративен данък: 149 хил. лева.

➤ **Балансова печалба в размер на 1 337 хил. лева.**

4. EBITDA (печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации): **7 630 хил. лева.**

5. Нормочасове: 182 000.

6. Производителност на основните нормени работници: 143 нормочаса месечно на един основен нормен работник (присъствен).

7. Средногодишната численост на персонала е 310 человека, разпределени по следния начин:

➤ Основни нормени работници - 118 человека;

➤ Непряк производствен персонал: спомагателни работници, кранисти, диспечери, цехови технологии, началник цехове, помощен персонал; оперативно управление на производството; работници по ремонта; контрол на качеството; газово и енергийно стопанство; техническа подготовка на производството - 123 человека;

➤ Управленчески, административно-технически и помощен персонал в дружеството - 36 человека;

➤ Охрана (физическа и противопожарна) - 33 человека.

8. Три основни балансови показателя към 31.12.2012 г. са дадени по-долу.

Балансови показатели

№ по ред	Показатели	31.12.2012г.
1	Краткотрайни (текущи) активи	20 500 х. лв.
2	Краткосрочни (текущи) пасиви	23 500 х. лв.
3	Коефициент на обща ликвидност	0,87 коеф.

9. Инвестициите в дълготрайни (нетекущи) активи през 2012 година се планира да бъдат в размери, посочени в долната таблица:

№ по ред	Описание на планираните за 2012 година инвестиции по основни групи	Стойност (хил. лева)
1	Инвестиции в DMA, без тези на лизинг (нови DMA + основен ремонт, модернизация и реконструкция на съществуващи DMA + създаване на DMA по стопански начин)	200
2	Плащания по лизингови договори за придобити DMA (първоначални и месечни лизингови вноски)	20
3	Инвестиции в нематериални дълготрайни активи (ERP система за управление и други)	0
Инвестиции - общо		220

В заключение на настоящата глава следва да се посочи, че бизнес плана за 2012 година е реалистичен. Той е разработен във вариант, при който се запазва рестриктивната политика на банката, т. е. не се възобновява издаването на банкови гаранции.

24. SWOT анализ

Развитието на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД през годините преди световната икономическа криза, негативното влияние на последната, изпълнението на антикризисната програма и перспективите за развитие на дружеството позволяват да се направи SWOT анализ на последното. Този анализ разглежда четири фактора:

- Плюсове (**Strengths**) - какви са силните страни;
- Минуси (**Weaknesses**) – какви са слабите страни;
- Възможности (**Opportunities**);
- Опасности (**Threats**).

1) Силни страни

➤ Като производствени мощности „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД няма преки конкуренти в страната;

➤ Дружеството участва в изпълнението на инвестиционни проекти на големите наши предприятия от черната и цветна металургия, енергетиката, химическата и нефтохимическата индустрия, циментовата промишленост, рудодобива, транспортната инфраструктура;

➤ Развита е клиентска мрежа както в чужбина, така и в страната (предимно предприятия, собственост на големи чуждестранни корпорации). Около 1/3 от произвежданата продукция е предназначена за износ в страни от Европейския съюз;

➤ „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД предлага на клиентите си комплексно обслужване, включващо проектиране, производство на съответното съоръжение, неговата доставка на място в производствната база на клиента, инсталация, провеждане на задължителни преби, въвеждане в експлоатация, поемане на гаранции и цялостно обслужване в периода след инсталация на машините;

➤ Допълнително се предлагат услуги по разработване на пълна конструктивна документация за широка гама изделия в областта на машиностроенето. Това включва: разработване на 3D модели, якостен и кинематичен анализ на конструкциите, премахване на възможни конфликти още на етап проектиране; създаване на детайлен инженеринг на база базовия инженеринг на клиента при стриктно изпълнение на заложените изисквания в документацията; съвместно проектиране на всички видове метални конструкции, транспортни съоръжения, нестандартно оборудване, резервни части и други.

➤ Качеството на крайните изделия е гарантирано и благодарение на инвестициите, направени през периода преди кризата в посока оптимизиране на технологичните дейности свързани с разкрояването на металите. Това гарантира проследяемостта на метала от доставката до влагането му в производство, което е от изключително значение за качеството на крайния продукт.

➤ Договорна обезценост на производствената програма за 2012-та и 2013 години, запазвайки възходящата тенденция за развитие. На етап търговски преговори са договори, обезпечаващи дългосрочната производствена програма;

➤ Добро и гъвкаво ръководство, умело управляващо човешкия и производствения капацитети;

➤ Детайлна управленска информация, която улеснява процеса на контрол и мониторинг.

2) Слаби страни

- Специфичен характер на произвежданата продукция, което предопределя трудности при организацията на производството и правилното натоварване на производствените мощности и на работниците;
- Специфичен характер на произвежданите изделия, което при отказ на клиента прави много трудна реализацията им;
- Машабност на изделията, което обуславя дълъг производствен цикъл и „замразяване“ на оборотни средства (работен капитал);
- Енергийна обвързаност с „Радомир Метал Индъстрийз“ АД, през чиято територия и през чиито съоръжения преминава електрозахранването и газоснабдяването;
- Недостатъчно благоприятно местоположение от гледна точка логистика на доставки на някои от материалите и реализация на голяма част от продуктите;
- Значителен размер на натрупаните публични задължения и задължения към частни кредитори;
- Започнали действия за принудително събиране на вземанията от страна на основния частен кредитор „Еврометал“ ООД, от други частни кредитори и присъединяване на държавата като „присъединен кредитор“ по изпълнителните дела;
- Голяма текуша загуба, която не може да се покрие от целевите резерви;
- Спиране на инвестиционните разходи след началото на икономическата криза и невъзможност за бързо преодоляване на изоставането в тази насока поради необходимостта всички свободни парични средства да се насочват за погасяване на натрупаните публични и частни задължения;
- Очаквани проблеми с набирането на квалифицирани инженерно-технически кадри и квалифицирани основни производствени работници при очакваното нарастване на производството.

3) Възможности

- Подписани договори и значителен обем продукция в процес на договаряне;
- Надеждни и постоянни партньори, потребители на изделията на дружеството;
- Очакван голям брой поръчки от традиционни и нови клиенти;
- Възможности за реструктуриране и разсрочване на задълженията.

4) Заплахи, които са външни

- Очертаващата се икономическа рецесия и възможната втора „вълна“ на световната икономическа криза;
- Рестриктивна икономическа политика на правителството;
- Възможни действия за принудително събиране на вземанията от страна на дължавата и основния частен кредитор „Еврометал“ ООД;
- Наличието на конкуренти в: централноевропейски страни като Чехия и Полша; Западноевропейски производители, които предпочитат да натоварват собствените производствени мощности в условията на криза; близка страна като Румъния; Китай, Русия и Украйна;
- Евентуални резки промени в цените на стоманата и енергийните ресурси.

25. Предвиждано развитие на предприятието през периода 2012г.÷2020г.

Изготвената перспективна програма за развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД е съобразена с негативите от световната икономическа криза, очертаващата се икономическа рецесия и възможната втора „вълна” на кризата. Заложени са предвиждания в обща национален мащаб оживлението да започне през 2013 година, а икономическият подем да стане забележим след 2014 година. Цялата програма за развитие на дружеството до 2020 година е изготвена на база умерено-оптимистични прогнози.

Разработеният дългосрочен финансов план предвижда на база постъпленията от производствената дейност:

- а) да се покриват всички текущи разходи;
- б) да се извърши постепенно погасяване на натрупаните задължения към персонала, което да завърши в срок до 2015 година;
- в) да се извърши постепенно погасяване на натрупаните задължения към частни кредитори, което да завърши в срок до 2016 година;
- г) да се извърши планово погасяване на натрупаните задължения към държавата в срок до 2018 година;
- д) да се извърши погасяване на натрупаните задължения към „Еврометал” ООД до 2016 година, съгласно погасителни планове;
- е) да се реализира дългосрочна и широкомащабна инвестиционна програма.

A. Производствена програма и договорна обезпеченост

Гаранция за изпълнението на перспективната програма за развитие на дружеството са подписаните вече договори, както и продукцията в процес на договаряне, която ще обезпечи производствената програма до 2020 година.

В таблицата по точка 23 са посочени изделията, които са договорени и са в процес на договаряне и които са в основата на производствената програма на дружеството до края на настоящото десетилетие.

„Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е традиционен производител на оборудване за енергетиката, металургията, въгледобива, добива и преработката на минерални сировини, циментовата промишленост, химическата промишленост, пристанищни съоръжения и други. Продукцията на дружеството успя да се утвърди на Западноевропейския пазар. Значителна част от произвежданите изделия са предназначени за реконструкция и обновяване на предприятия от тежката индустрия в страната.

За успешното реализиране на производствената програма е належащо решаването на основния ни проблем, свързан с отказа на кредитиращата ни банка „ОББ” АД да издава банкови гаранции. Това пречи да стартира изпълнението на новоподписаните договори, защото срещу банкови гаранци за авансово плащане клиентите превеждат авансово суми с цел обратно финансиране на съответните договори.

Продължаваме да търсим решение на въпроса с финансирането на бъдещата производствена дейност.

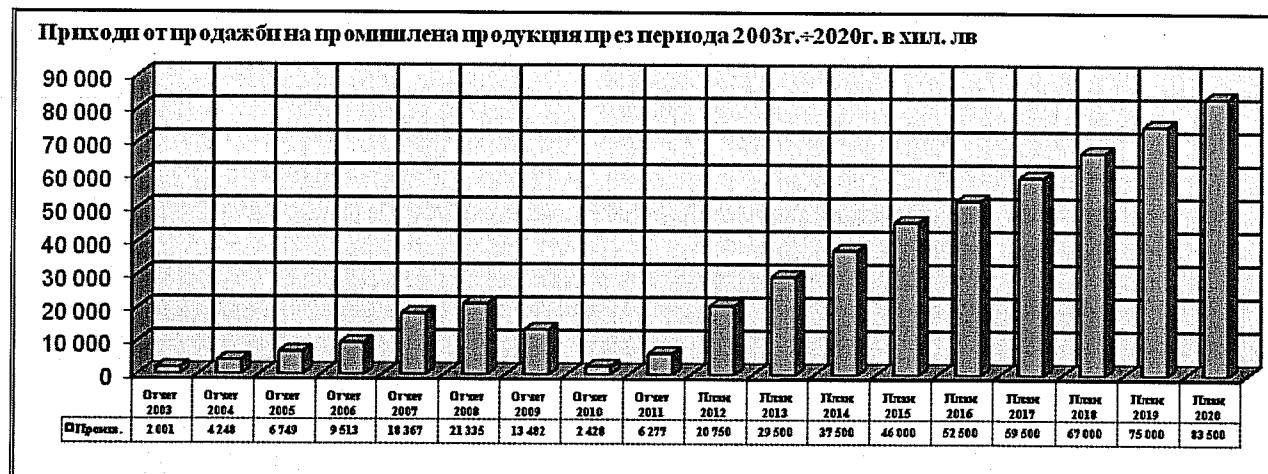
В процедура сме по искане за обединяване и разсрочване на натрупаните публични задължения.

Б. Дългосрочен бизнес план и икономически показатели

Изпълнението на дългосрочния бизнес-план и стратегията на ръководството за развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД намира обобщено изражение в основните икономически показатели.

Първият показател са приходите от продажби на промишлена продукция.

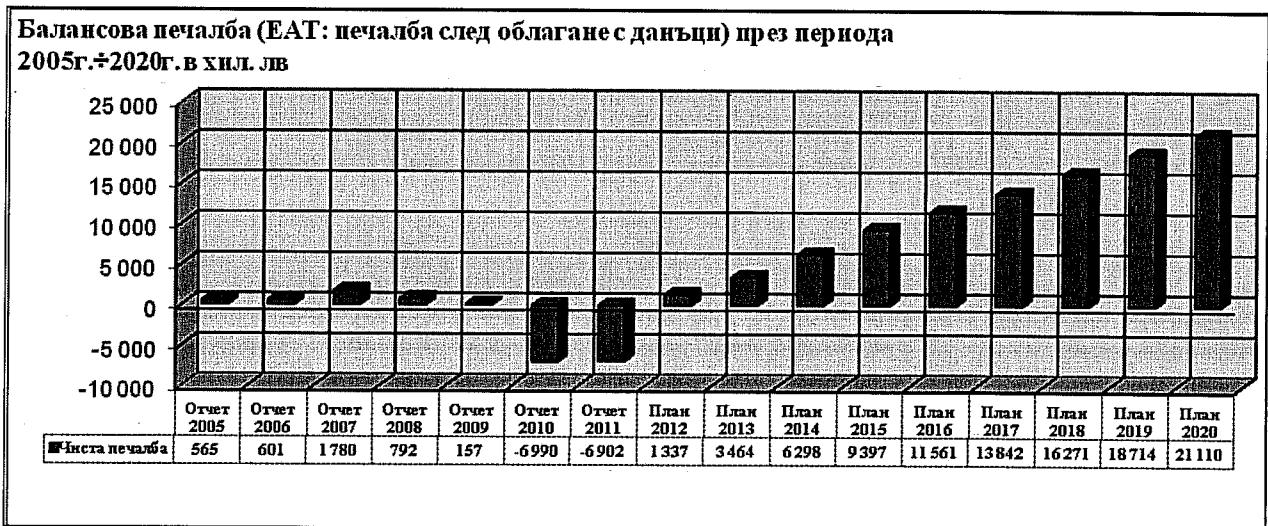
Следващата графика показва как се планира да нараства производството на промишлена продукция през следващите години. За сравнение, в графиката е включено и производството през последните изминални години.

През 2013 година се предвижда производството да достигне и превиши предкризисното равнище.

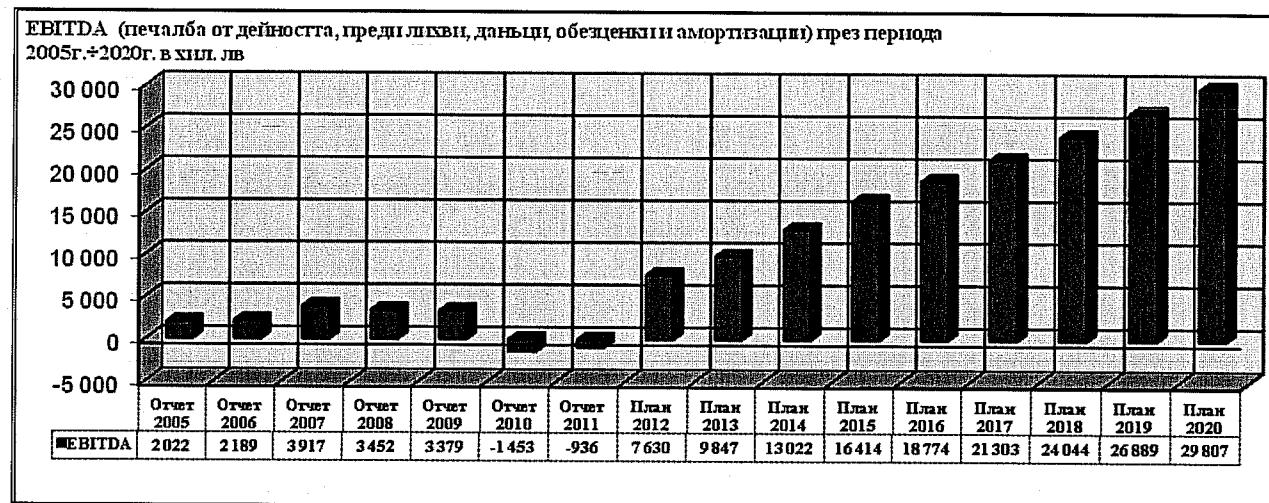
Графиката по-долу показва как се планира да нараства чистата печалба през следващите години.

За сравнение е включена и балансовата печалба/загуба през последните изминални години.

През настоящата и следващата години дружеството ще реализира постепенно нарастваща печалба.

Печалбата от дейността преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (съкратено от английски EBITDA) също показва възходящо развитие през прогнозния период до 2020 година. Това е показано нагледно на следващата графика. За сравнение е включена и EBITDA през последните изминали години.

От горните графики е видно възходящото развитие на дружеството през следващите девет години.

В синтезиран вид основните показатели са дадени в таблицата по-долу.

Показатели и години	2012 год.	2013 год.	2014 год.	2015 год.	2016 год.	2017 год.	2018 год.	2019 год.	2020 год.
Произведени нормо-часове (хиляди)	182,0	319,6	375,0	427,1	455,0	483,4	512,4	541,7	571,3
Промишлена продукция (хил. лв.)	20 750	29 500	37 500	46 000	52 500	59 500	67 000	75 000	83 500
Всичко приходи (хил. лв.)	23 376	31 565	39 167	47 274	53 381	59 928	67 445	75 467	83 989
Балансова печалба (хил. лв.)	1 337	3 464	6 298	9 397	11 561	13 842	16 271	18 714	21 110
Корпоративен данък (хил. лв.)	149	385	700	1 044	1 285	1 538	1 808	2 079	2 346

B. План по труда

В следващата таблица е дадено изменението на числеността на персонала и на средната работна заплата през разглеждания период.

Показатели и години	2012 год.	2013 год.	2014 год.	2015 год.	2016 год.	2017 год.	2018 год.	2019 год.	2020 год.
Численост на персонала	310	423	469	508	532	556	580	604	628
Средномесечна заплата в лева	911	1 075	1 183	1 297	1 409	1 531	1 662	1 804	1 957

Разработената перспективна програма за развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД до 2020 година предвижда числеността на персонала да нарасне от 250 човека в момента до 638 човека в края на периода. Това означава, че дружеството има потенциал да осигури 390 нови работни места.

В. Инвестиционна програма

В долната таблица е даден размера на инвестициите през следващите девет години.

№ по ред	Години и описание на планираните инвестиции по основни групи	хил. лева									
		2012 год.	2013 год.	2014 год.	2015 год.	2016 год.	2017 год.	2018 год.	2019 год.	2020 год.	
1	Инвестиции в DMA, без тези на лизинг (нови DMA + основен ремонт, модернизация и реконструкция на съществуващи DMA + създаване на DMA по стопански начин)	200	300	400	500	600	1 100	2 100	3 100	4 100	
2	Платежания по лизингови договори за придобити DMA (първоначални и месечни лизингови вноски)	20	20	20	50	100	200	300	400	500	
3	Инвестиции в нематериални дълготрайни активи (ERP система за управление и други)	0	20	40	60	100	120	150	150	150	
Инвестиции - общо		220	340	460	610	800	1 420	2 550	3 650	4 750	

През следващите 9 години се предвижда да бъдат направени инвестиции на обща стойност минимум 15 miliona лева. От 2006 година дружеството започна осъществяването на мащабна инвестиционна програма с цел модернизация и обновяване на машините и оборудването. От есента на 2008 година, в следствие на кризата и намалелите приходи, инвестиционните разходи бяха редуцирани. С нарастването на производството се предвижда инвестиционната програма постепенно да бъде възстановена. Това ще позволи постигане на необходимата конкурентоспособност в рамките на Европейския съюз.

26. Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД разполага с разработена и приета от ръководството **Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление**. Същата е изготвена съгласно изискванията на чл. 94, ал. 2, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа. Програмата се изпълнява съгласно изискванията на закона. **Дейността на управителните и на контролните органи на дружеството през изтеклата година съответства на тези стандарти**.

На настоящия етап не се налага извършването на преоценка на програмата и промяната ѝ с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството. Същата се изпълнява в съответствие с основната цел на корпоративното управление, а именно увеличаване на изгодата за акционерите.

Задачите на действащата програма са: утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление в дружеството; поощряване на успешните стопански дейности на предприятието; повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството.

Имайки предвид, че корпоративното управление е управление от страна на акционерите посредством избрани от тях управителни органи, могат да се посочат следните **основни положения при изпълнението на програмата:**

А. "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създало ясно **дефинирани отговорности на ръководителите и отчетност пред акционерите.** Дружеството има едностепенна структура на управление – Съвет на директорите, който е с ясно разграничени правомощия, функции, задължения и отговорности. Действията на членовете на Съвета са напълно обосновани, добросъвестни, и се извършват с грижата на добър търговец, в интерес на дружеството и акционерите.

Съветът на директорите е избран от Общото събрание на акционерите. От своя страна той избира, назначава, контролира и освобождава от длъжност изпълнителните директори.

Б. Изпълнителните директори, които са и членове на Съвета на директорите: осъществяват управлението на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД; организират и ръководят оперативната дейност на дружеството като извършват всички действия и сделки, свързани с упражняване на търговската дейност; представят на СД бизнес-планове и текущи разчети по тримесечия; уведомяват в писмена форма СД за всички обстоятелства от съществено значение за дружеството; сключват, изменят и прекратяват трудовите договори, налагат дисциплинарни наказания, стимулират и санкционират персонала на дружеството, командират работниците и служителите при спазване на действащата нормативна уредба; създават условия за социално развитие на колектива в дружеството и за подобряване на условията на труд, подписват и изпълняват колективния трудов договор.

В. Правата на акционерите са защитени. Това се осигурява като: сделките с акциите на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД се извършват само на регулираните пазари на ценни книжа, както и чрез инвестиционни посредници; всеки акционер има право да продава част или всичките си акции на друго лице за определена цена по всяко време без съгласието на управителния орган или другите акционери.

Г. Всеки акционер има право да получава необходимата информация и да участва при вземането на решения за: изменения и допълнения на Устава на дружеството; определяне основните насоки за дейността на дружеството; определяне броя, избора и освобождаването на членове от Съвета на директорите и определяне възнаграждението им; назначаване и освобождаване лицензиран одитор; одобряване на Годишния финансов отчет; освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите след приемане на отчета за неговата дейност; други права съгласно ТЗ и Устава на дружеството.

Д. Акционерите получават достатъчна и своевременна информация за датата, мястото и дневния ред на Общото събрание на акционерите. Акционерите могат да задават всякакви въпроси, които ги интересуват, във връзка с дневния ред на Общото събрание или взети решения и други въпроси, които не представляват вътрешно-фирмена тайна. За получаване на своевременна информация се грижи Директорът за връзка с инвеститорите.

Е. Акционерите са равнопоставени и миноритарните акционери са защитени. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акционерите участват в Общото събрание лично или чрез представител. Гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено. За вземането на важни решения от Общото събрание на акционерите, като изменение и допълнение на Устава, увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване и прекратяване на Дружеството, се изисква мнозинство 2/3 от представения капитал при присъствие или представяне на събранието най-малко на 2/3 от капитала. За вземане на решение за овластяване на Съвета на директорите за сключване на сделки по чл.114 от ЗППЦК и одобряване на договорите за съвместно предприятие се изисква мнозинство ¾ от представения капитал.

Ж. Спазват се всички законови и договорни права на заинтересованите лица. Същите изразяват мнение, дават предложения при вземане на решения от управителните органи за структурни промени в Дружеството, промени в личния състав, обсъждане на бизнес плана на Дружеството и други въпроси, свързани с дейността. Заинтересованите лица имат достъп до съответната информация, необходима им за изразяване на мнение и даване на предложения по конкретни въпроси.

3. Информацията за дейността на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е прозрачна и се разкрива своевременно.

Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, а изпълнителните директори заверяват същите с подписа си. Директорът за връзка с инвеститорите представя годишния и тримесечните отчети своевременно в ДКЦК и публикува съобщение в ежедневник. Всеки акционер или инвеститор може да се запознае със съдържанието на представените отчети.

Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от Общото събрание на акционерите. Информацията се изготвя, одитира и разкрива съгласно националните счетоводни стандарти и международните стандарти за финансови отчети.

Дружеството уведомява своите акционери и инвеститорите чрез вписване в съдебния регистър, публикации и представяне в ДКЦК на промените в Устава, в управителните и контролни органи и други данни от съществено значение.

И. Инициативност на ръководните органи.

Управителните органи имат предприемачска нагласа и вземат решения, които помагат на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД да се развива. Те са запознати с въпросите от местно естество, които засягат дейността на дружеството, както и с международните тенденции и събития, които могат да засегнат дейността на предприятието.

Управителните органи работят за развитието на дружеството. Те гарантират, че дружеството се отнася справедливо и честно и към други заинтересовани лица, включително служители, доставчици, клиенти и обществото като цяло. Управляващите предпочитат интереса на дружеството пред своя собствен интерес.

Запазва се поверителността на непубличната информация за дружеството, дори след като дадени лица вече не са членове на управителните органи.

К. Инициативи за защита правата на акционерите.

Правата на акционерите се защитават преди всичко чрез ефективно използване на ресурсите и отговорност за използването на тези ресурси. В Устава на дружеството е предвидено правото на акционерите да бъдат информирани по съществени корпоративни въпроси.

Л. Инициативи за връзки с инвеститорите.

Съгласно чл. 116г, ал.1 от ЗППЦК през август 2002 год. в "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена длъжността "Директор Правно обслужване и връзки с инвеститорите".

Директорът за връзки с инвеститорите поддържа непрекъснат диалог с инвеститорите, борсовите аналитики и финансовите издания. Той провежда активна програма за предоставяне на материали на пресата в установените от Закона срокове и друга информация, която популяризира името и дейността на дружеството. Директорът представя Доклад за дейността (отчет) за постигнатите от него резултати на Годишното общо събрание на акционерите.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа точни и пълни протоколи от заседанията на управителните органи във връзка с увеличаване на изгодата за акционерите и за дружеството като цяло. Той координира с управителните органи създаването на дневен ред на заседанията. Същият подава задължителните документи за разкриване на информация по ЗППЦК в сроковете, определени от Закона, на Комисията по ценните книжа, Централния депозитар и Българската фондова борса.

Директорът поддържа регистри за информация съгласно ЗППЦК относно заявките за информация от акционерите, материалите за Общото събрание на акционерите, протоколи от заседанията на управителните органи, отчетите и информацията, изпратени до КЦК, ЦД и БФБ. Той подпомага Управителните органи на дружеството за вземането на решения по въпроси, свързани с текущата дейност, при стриктно спазване на законовите регламенти.

М. Инициативи за подобряване разкриването на информация.

В "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена програма, според която Управителните органи анализират резултатите от дейността на Дружеството. Програмата обръща специално внимание на изминалите събития, тяхното отражение и ако се очаква те да продължат, на бъдещото им въздействие върху отчетните резултати. Изработени са процедури, съгласно които Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, изисквани от ЗППЦК, за да се гарантира, че те са пълни, точни и своевременно представени.

Веднъж годишно Управителните органи извършват проверка и контрол на ефективното изпълнението на програмата за корпоративно управление. Извършва се както вътрешна проверка от страна на дружеството, така и проучване мнението на акционерите и другите заинтересовани лица. Управителните органи изготвят писмени отчети за изпълнението на програмата и предложените изменения и допълнения.

27. Заключение

В заключение може да се посочи, че световната икономическа криза, както и „надигащата се нова вълна“ на същата, продължава да се отразява негативно върху производственото и икономическо развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД. Резултатът е рязко влошаване на икономическите резултати, невъзможност да се обслужват в цялост текущите плащания и задължения.

Към това следва да се добави неадекватната и рестриктивна политика на обслужващата ни банка. Отказът на ОББ да издава банкови гаранции на дружеството ни нанесе следващия неочекван удар. В средата на февруари 2010 година беше подписан договор с Атомстройекспорт за производство на два броя транспортни шлюзове на стойност 8,2 млн. евро, предназначени за АЕЦ. Съгласно условията на договора, клиентът ни извършва авансово плащане срещу издадена банкова гаранция. Необяснимо защо, ОББ отказва издаването на такава гаранция, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материалите и започване на производството. Банката не издава гаранции и по други, вече подписани договори.

Настъпилото слабо оживление на международните пазари позволи нарастване на производството и приходите, започвайки от пролетта на 2011-та година.

До месец август производството нарастваше ежемесечно с повече от 20%, след което се задържа на относително постоянно равнище.

Описаните тенденции са представени нагледно в следващата таблица.

Основната част от паричните постъпления предприятието влага в материали, необходими за обезпечаване на договорите за производство. Дългият производствен цикъл на основните изделия води до „замразяване“ на оборотни средства под формата на незавършено производство. Необходимо условие за връщането на напусналите квалифицирани работници е поетапното изплащане на натрупаните дължими заплати за последните месеци. Това е условие и за пълноценното използване на персонала, който дружеството успя да задържи по време на кризата.

Успоредно с набирането на кадри и нарастването на производството „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД ще може да извърши поетапно погасяване на натрупаните публични и частни задължения. Размерът на месечните погасителни вноски може да нараства постепенно през следващите години.

В изпълнение на антикризисната програма и дългосрочния план за развитие, още в средата на настоящото десетилетие дружеството не само ще си е възвърнало позициите на основен производител на инвестиционно оборудване в страната, но и ще е завоювало още по-голям пазарен дял в сектора на тежкото машиностроене.

гр. Радомир
27.01.2012 година

Директор “Финанси и планиране”:

/В. Дрехарски/

Директор “Правно обслужване и връзки с инвеститорите”:

/Р. Каменов/

**УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:**

/Ал. Меченов/

